Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Кафедра іноземних мов та культури фахового мовлення

Гдакович М.С., Клак О.С., Козловський В.І., Сковронська І.Ю.

Методичні рекомендації
із застосування Українського правопису в новій редакції

Львів
2019

УДК 811.161.2’35

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет

науково-методичною радою

Львівського державного університету внутрішніх справ

(протокол № 5 від 19 листопада 2019 року)

Рецензенти:

Л.І. Кузьо, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ

С.М. Пилипчук, доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Укладачі:

Гдакович М.С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ;

Клак О.С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ;

Козловський В.І., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ;

Сковронська І.Ю., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення Львівського державного університету внутрішніх справ.

Методичні рекомендації із застосування Українського правопису в новій редакції. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 76 с.

© Гдакович М.С., Клак О.С., Козловський В.І., Сковронська І.Ю.

© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019

ЗМІСТ

Передмова……4

Огляд основних змін у новій редакції Українського правопису (2019)…….....9

Порівняльна таблиця змін в Українському правописі……...18

Правописний тренажер……21

Зразки документів для редагування……45

Рекомендована література……75

ПЕРЕДМОВА

Для одного народу мусить бути тільки одна літературна мова й вимова, тільки один правопис.

Народ, що свідомо плекає почуття всенаціональної одности, цебто плекає свою соборну літературну мову й вимову та соборний правопис, забезпечений від мовного винародовлення.

Іван Огієнко

Мова – запорука тривкої ідентичності нації, основа її етнокультурної цілісності. Однією з найсуттєвіших ознак такої цілісності є функціювання в різних суспільних сферах літературної мови, яка має кодифікований правопис.

Український правопис – система загальноприйнятих правил української мови, які визначають способи передавання мовлення на письмі. Правопис охоплює орфографію та пунктуацію, зазвичай складається історично, відбиваючи давні традиції або нові тенденції в передаванні звуків, слів і форм, що виявляються в кожній писемній мові на різних етапах її розвитку.

Правопис складається з трьох підсистем: графіки (букв, якими позначають найтиповіші звуки), орфографії (закономірностей поєднання букв для передавання на письмі звукового образу української мови) і пунктуації (розділових знаків, за допомогою яких позначають змістове й інтонаційне членування висловленої думки). Кожна з цих підсистем, як і кожен розділ правопису, має свою історію.

Українська графіка бере початок від старослов'янського письма. У нинішньому українському алфавіті є буква, якої не було в традиційній кирилиці, – це **ґ**, що відома з кінця XVI ст. і набула поширення в XVII ст. Буква **ї** в українських текстах спочатку вживалася замість колишньої **ѣ** та на місці **е** в новозакритому складі, а згодом перебрала на себе функції позначення сполучення **j** + **і**. Зазнала специфікації в українському правописі й буква **є**, що вживається на позначення йотованого **е** (j + е) та **е** з м'якістю попереднього приголосного (ь + е); її немає в інших сучасних кириличних правописах.

З розвитком нової української літературної мови, яку пов’язують з виходом у світ «Енеїди» І. Котляревського, письменники, які писали живою українською мовою, шукали засобів для передавання справжнього звучання слів, а не йшли за їхнім давнім традиційним написанням. Цей пошук був великою мірою стихійним: від 1798 до 1905 року налічують близько 50 різних (більш і менш поширених, іноді суто індивідуальних) правописних систем. Найпомітнішими серед них були правописні системи Олексія Павловського, «Русалки Дністрової», Пантелеймона Куліша, Євгена Желехівського, Михайла Драгоманова. У становленні українського правопису брали участь науковці й культурні діячі і східних, і західних українських земель: Володимир Антонович, Павло Житецький, Костянтин Михальчук, Павло Чубинський, Євген Желехівський, Степан Смаль-Стоцький, Василь Сімович тощо.

У 1918 році опубліковано проєкт офіційного українського правописного кодексу, запропонований професором Іваном Огієнком, у доопрацюванні якого згодом узяли участь академік Агатангел Кримський і професор Євген Тимченко. У 1919 році цей проєкт був виданий під назвою «Головніші правила українського правопису». Цього ж року спільне зібрання Української академії наук схвалило «Найголовніші правила українського правопису» – перший в історії України офіційний загальнодержавний правописний кодекс. В умовах складних геополітичних змін, війн і соціальних катаклізмів він справляв визначальний вплив на формування української мови як національного, а не етнологічного феномену. Його творці орієнтувалися, по-перше, на специфіку історичної й діалектної основи української мови, на її характерні ознаки порівняно з іншими слов’янськими мовами, і, по-друге, на мовну практику визначних українських письменників і перекладачів.

У 1927 році за наслідками роботи Всеукраїнської правописної конференції, що відбулася в Харкові, комісія підготувала проєкт всеукраїнського правопису, в опрацюванні якого взяли участь мовознавці з Наддніпрянщини й західноукраїнських земель. Від імені держави 6 вересня 1928 року цей Український правопис, який отримав неофіційну назву «харківський», було

прийнято. Та вже за кілька років після згортання політики «українізації» за вказівкою тогочасної радянської влади до «харківського» правопису внесли суттєві зміни, скасувавши низку його норм як «націоналістичних» і таких, що «покликані штучно відірвати українську мову від великої братньої російської». У 1933 р. Народний комісаріат освіти УСРР схвалив інший правопис, який з незначними змінами й доповненнями (упродовж 1930-х рр., 1946 р., 1960 р.) діяв до 1989 р. З алфавіту було свавільно вилучено літеру **ґ**, що вплинуло на функціювання графічної й фонетичної систем мови. Репресований «харківський» правопис з деякими змінами й доповненнями залишався чинним на західноукраїнських землях поза Українською РСР і в переважній частині української діаспори.

У 1989 р. затверджено і в 1990 р. опубліковано нову редакцію Українського правопису, у якій поновлено літеру **ґ**, уточнено й доповнено окремі правописні норми. У 2015-2018 рр. Українська національна комісія з питань правопису, до якої увійшли фахівці мовознавчих установ Національної академії наук України та представники закладів вищої освіти з різних регіонів України, розробила проєкт нової редакції Українського правопису. Після громадського обговорення його схвалено на спільному засіданні Президії Національної академії наук України та Колегії Міністерства освіти й науки України 24 жовтня 2018 року.

Сучасна редакція Українського правопису повертає до життя деякі особливості правопису 1928 р., які є частиною української орфографічної традиції і поновлення яких має сучасне наукове підґрунтя. Водночас правописна комісія керувалася розумінням того, що й мовна практика українців другої половини ХХ ст. – початку ХХІ ст. вже стала частиною української орфографічної традиції. Поділяючи думку про злочинний характер репресивних дій тоталітарного режиму щодо «харківського» правопису і його творців, кодифікатори мови не можуть знехтувати тим, що мову народу творить його історія: мова змінюється, і правопис має відображати насамперед її сучасний стан. Нинішня українська мова – це багатофункціональна мова з

розвиненою різноплановою стилістикою, сучасною науковою термінологією, це мова, яка взаємодіє з багатьма світовими мовами.

У сучасній редакції Українського правопису збережено підхід до мови як до знакової системи й суспільного явища. Правописна норма, з одного боку, ґрунтується на тісних зв'язках елементів сучасної мовної системи, що відображається на письмі, а, з другого боку, – на дотриманні мовної традиції і на залежності від неї. Здебільшого традиція відображає вчорашні або позавчорашні параметри системи. Як і система, традиція є закономірним регулятором мовної норми.

Сучасна українська мова – відкрита й динамічна. Змінюється словник, з'являються нові терміни в різних сферах суспільної комунікації, виникає потреба адаптації загальних і власних назв до раніше сформульованих орфографічних правил. Для чого переглядати ці правила? Для того щоб відреагувати на зміни в сучасній мовно-писемній практиці, визначити правила написання нових запозичених слів, нових власних назв, усунути застарілі формулювання та спростити й, де це можливо, уніфікувати орфографічні норми.

Кожна мова засвоює іншомовні елементи, і вони здебільшого відрізняються від питомих за своїми системними ознаками. В історії правопису написання слів іншомовного походження було й залишається предметом гострих дискусій. Ці слова значною мірою зберігають свій іншомовний колорит. Намагання передати звукову форму запозичуваних слів або особливості їхнього оригінального написання веде до проникнення в українську мову нових звуків і їхніх поєднань, екзотичних граматичних явищ. Водночас, стаючи частиною української мовної системи, ці слова поступово адаптуються до української фонетики, морфології, орфографії. При цьому вони не завжди вкладаються в традиційні українські парадигми й нерідко потрапляють до категорії невідмінюваних: *ательє*, *кафе*, *буржуа*, *какао*, *мадам*, *радіо*, *таксі*, *ханум* тощо.

Одні запозичення приходять в українську мову писемним, інші – усним шляхом. У мові-джерелі звучання слова часто не збігається з прочитанням сукупності букв, з яких воно складається (Carlisle – Карлайл, Hermes – Ерме, Worcester – Вустер, billet – білет, pioneer – піонер тощо).

Реагуючи на виклики мовної практики, сучасна редакція правопису розширила межі використання орфографічних варіантів. Кожний історичний період розвитку мови має свою варіантну динаміку. Нова редакція правопису є кроком до розв'язання цього завдання з позицій історичної й етнографічної соборності української мови й української нації.

22 травня 2019 року Кабмін ухвалив нову редакцію Українського правопису (Постанова № 437 від 22 травня 2019 р.). Із 3 червня 2019 року в Україні він почав діяти.

З новою редакцією Українського правопису та основними змінами можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти України та Інституту мовознавства ім. О. Потебні НАН України.

.

ОГЛЯД ОСНОВНИХ ЗМІН У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ (2019)

Зміни можна умовно поділити на дві великі групи:

1) власне зміни в написанні слів (без варіантів);

2) варіантні доповнення до чинної норми.

1. БЕЗ ВАРІАНТІВ

проєкт, **проєкція**

(так само як *ін'єкція*, *траєкторія*, *об'єкт* та інші слова з латинським коренем -ject-)

плеєр (play+er), **конвеєр** (convey+er), **феєрверк**, **Соєр**, **Хаям**, **Феєрбах**

«Звук [j] звичайно передаємо відповідно до вимови іншомовного слова буквою **й**, а в складі звукосполучень [je], [ji], [ju], [ja] буквами **є**, **ї**, **ю**, **я**: *бу́єр*, *конве́єр*, *пле́єр*, *фла́єр*, *лоя́льний*, *паранóя*, *плея́да*, *роя́ль*, *саквоя́ж*, *секвóя*, *фаянс*, *феєрве́рк*, *ін'є́кція*, *проє́кт*, *проє́кція*, *суб'є́кт*, *траєкторія*, *фоє́*, *є́ті*, *Гóя*, *Савóя*, *Феєрбáх*, *Máєр*, *Каєннa*, *Ісáя*, *Йогáнн*, *Рамбує́*, *Сóєр*, *Хаям*, *Хеєрдáл*, *Юнóна*, *Їтс*».

Дікенс, **Те́керей**, **Бе́кі** (без подвоєння приголосних -**кк**-)

«Буквосполучення **ck**, що в англійській, німецькій, шведській та деяких інших мовах передає звук [k], відтворюємо українською буквою **к**: *Дíкенс*, *Дíкінсон*, *Дже́ксон*, *Те́керей*, *Бе́кі*, *Бу́кінгем*, *Бíсмарк*, *Брю́кнер*, *Бро́кес*, *Ламáрк*, *Штóкманн*, *Стокгóльм*, *Ру́дбек*, *Ше́рлок*».

НАПИСАННЯ РАЗОМ: **мінісукня**, **віцепрезидент**, **ексміністр**, **вебсайт**

«Р а з о м пишемо:

……..

слова з першим іншомовним компонентом, що визначає кількісний (вищий від звичайного, дуже високий або слабкий, швидкий і т.ін.) вияв чого-небудь: **архі-**, **архи-**, **бліц-**, **гіпер-**, **екстра-**, **макро-**, **максі-**, **міді-**, **мікро-**, **міні-**, **мульти-**, **нано-**, **полі-**, **преміум-**, **супер-**, **топ-**, **ультра-**, **флеш-**: *архіскладни́й*, *гіпермáркет*, *екстраклáс*, *макроекономíка*, *мікрохви́лі*, *мультимільйонéр*, *преміумклáс*, *супермáркет*, *топмéнеджер*, *топмоделЬ*, *ультрамóдний*, *флешінтерв'ю*;

…….

г) слова з першим іншомовним компонентом **анти-**, **контр-**, **віце-**,

екс-, **лейб-**, **обер-**, **штабс-**, **унтер-**: *антивíрус*, *контрудáр*, *контрадмірáл*, *віцепрем'єр*, *віцекóнсул*, *ексчемпіóн*, *ексмíністр*, *експрезидéнт*, *лейбгвардíєць*, *лейбмéдик*, *обермáйстер*, *оберофіцéр*, *оберлейтенáнт*, *оберпрокурóр*, *штабскапітáн*, *унтерофіцéр*.

Примітка. Із власною назвою (прізвищем) такі компоненти пишемо з дефісом: «*Анти-Дюринг*», *екс-Югославія*».

пів хвилини, пів яблука, пів Києва (пишемо нарізно без дефіса),

але одним словом як цілісне поняття *півострів*, *півзахисник*, *півмісяць*.

«Невідмінюваний числівник **пів** зі значенням «половина» з наступним іменником – загальною та власною назвою у формі родового відмінка однини пишемо окремо: *пів áркуша*, *пів годúни*, *пів відрá*, *пів мíста*, *пів огірká*, *пів óстрова*, *пів я́блука*, *пів я́щика*, *пів я́ми*, *пів Єврóпи*, *пів Кúєва*, *пів Украї́ни*. Якщо ж **пів** з наступним іменником у формі називного відмінка становить єдине поняття і не виражає значення половини, то їх пишемо разом: *півáркуш*, *пívдень*, *півзáхист*, *півкóло*, *півкýля*, *півмíсяць*, *півóберт*, *півовáл*, *півострів*».

РОСІЙСЬКІ ПРІЗВИЩА

рос. **Донской → Донський**, рос. **Трубецкой → Трубецький**

<u>виняток</u> – **Лев Толстой**

«Прикметникові закінчення російських прізвищ передаються так:

… Закінчення **-ой** передаємо через **-ий**: *Донськи́й*, *Крути́й*, *Луговськи́й*, *Полеви́й*, *Соловйо́в-Сєди́й*, *Боси́й*, *Трубецьки́й*, але *Толсто́й*».

ЗМІНИ В ОКРЕМИХ СЛОВАХ

священник (як *письменник*)

«Подвоєння приголосних як наслідок їх збігу. 1. Подвоєння букв на позначення приголосних маємо, якщо збігаються однакові приголосні:

…….

в) кореня або основи на -н- (-нь-) і суфіксів -н-(ий) -н-(ій), -ник, -ниц-(я): *день – де́нний*, *зако́н – зако́нний*, *кінь – кі́нний*, *осінь – осі́нній*, *туман – туманний*; *башта́нник*, *годи́нник*, *письме́нник*, *свяще́нник*; *віко́нниця*, *Ві́нниця*; дві букви **н** зберігаємо й перед суфіксом **-ість** в іменниках та прислівниках, утворених від прикметників із двома **н**: *зако́нний – зако́нність – зако́нно*, *тума́нний – тума́нність – туманно*».

Святвечір

«Р а з о м пишемо:

а) складноскорочені слова (мішані та складові абревіатури) й похідні від них: *адмінресу́рс*, … *Міносві́ти*, … *профспі́лка*, *Святве́чір*…».

ВЕЛИКА БУКВА

День Незалежності України, День Конституції України, День Соборності України

Назви історичних подій, епох, календарних періодів і свят, суспільних заходів

1. «У назвах історичних подій, епох, календарних періодів і свят з великої букви пишемо перше (або єдине) слово і власні назви: *Вели́ка францу́зька револю́ція*, *Коліївщина*, *Семирі́чна війна́*, *Львівське збро́йне повста́ння 1848 р.*, *Пари́зька кому́на*, *Ренеса́нс*, *епо́ха Відро́дження*, *епо́ха Баро́ко*, *Нови́й рік*, *День учи́теля*, *День па́м'яті та прими́рення*, *Версальський ми́рний до́говір*, *Деклара́ція незале́жності США*.

2. Так само пишемо назви політичних, культурних, спортивних та ін. заходів міжнародного або загальнодержавного значення: *Олімпійські і́гри*, *Бі́ла олімпіа́да*, *Марш ми́ру*, *Всесві́тній конгре́с украї́нців*, *Всеукраїнська педагогі́чна конфере́нція*, *Міжнаро́дний рік дити́ни*, *Ку́бок УЄФА* (футбол). Назви інших регулярних заходів, що не мають офіційного характеру, пишемо з малої букви: *день інформа́ції*, *санітарний день*, *суббо́тник*, *неді́льник*.

Примітка 1. У назвах свят *День Незале́жності Украї́ни*, *День Собо́рності Украї́ни*, *День Конститу́ції Украї́ни* з великої букви пишемо всі слова».

Вселенський Патріарх, **Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України**, **Верховний Архиєпископ**

Назви, пов'язані з релігією

... «6. Великі букви вживаємо в повних офіційних найменуваннях найвищих церковних посадових осіб: *Вселе́нський Патріа́рх*, *Па́па Ри́мський*, *Святі́йший Патріа́рх Ки́ївський і всієї́ Руси-Украї́ни*, *Католико́с-Патріа́рх усієї́ Гру́зії*, *Верхо́вний Архиєпи́скоп*.

Примітка. Найменування інших церковних звань і посад пишемо з малої букви: *митрополи́т Ві́нницький і Ба́рський*, *архимандри́т* (*архімандри́т*), *архиєпи́скоп* (*архієпи́скоп*), *па́стор*, *мулла́* , *има́м*, *ксьондз*.

Верховний Суд України, **твітер**, **ґуґл**; **мережа «Фейсбук»**, **Фейсбук**, **фейсбук**

Назви органів влади, установ, організацій, товариств, партій, об'єднань, підприємств, фірм, агентств

«1. В офіційних складених назвах органів влади, установ і організацій, товариств і об'єднань з великої букви пишемо перше слово (і всі власні назви), що входить до складу назви: *Міністе́рство освіти́ і нау́ки Украї́ни*, *Ра́да націона́льної безпе́ки та оборо́ни Украї́ни*, *Управлі́ння осві́ти Шевче́нківської в міс́ті Кие́ві держа́вної адміністра́ції*, *Прокурату́ра мі́ста Ки́єва*, *Апеляці́йний суд Закарпа́тської о́бласті*, *Федера́ція незале́жних профспіло́к Украї́ни*, *Збро́йні си́ли Украї́ни*, *Міжнаро́дна асоціа́ція украї́ністів*, *Націона́льний банк Украї́ни*, *Меджлі́с кримськотата́рського наро́ду*, *Това́ри́ство винахі́дників та раціоналіза́торів Украї́ни*, *Організа́ція економі́чного співробі́тництва і ро́звитку*, *Міжнаро́дний валю́тний фонд*, *Ра́да Євро́пи*.

…

У назвах найвищих органів влади і державних установ України *Верхо́вна Ра́да Украї́ни*, *Кабіне́т Міні́стрів Украї́ни*, *Конституці́йний Суд Украї́ни*, *Верхо́вний Суд* з великої букви пишемо всі слова.

4. У назвах промислових і торгових підприємств, фінансових організацій, товариств, фірм, організаційно-правових форм тощо початкове слово, яке є складником назви, пишемо з великої букви. З великої букви пишемо також перше слово взятої в лапки символічної (умовної) назви та власні назви: *Ки́ївська фа́брика іґрашок*, *Ха́рківський тра́кторний заво́д*, *Виробни́че акціоне́рне това́ри́ство «Поліграфкни́га»*, *Публі́чне акціоне́рне*

товари́ство «Ві́нницький універма́г», банк «Півде́нний», Центра́льний автовокза́л, компа́нія «Microsóft», конце́рн «Volkswágen», транснаціона́льна корпора́ція «Jysk», Комуна́льне підприє́мство «Київблагоу́стрій», Садо́ве товари́ство «Лісова́ поля́на», Об'є́днання співме́шканців багатоквартирних буди́нків «Наш дім». …

Примітка 3. З малої букви пишемо традиційні, неофіційні назви законодавчих, державних, представницьких органів, органів міжнародних організацій, які періодично скликаються: *бундесра́т, джирга́ , меджлі́с, конгре́с, ландта́г, національні збо́ри, парла́мент, сейм, сена́т, сто́ртинг. …*

7. Назви сайтів без родового слова пишемо з малої букви (*тві́тер, гугл*); назви сайтів з родовим словом пишемо з великої букви та в лапках (*мережа «Фейсбу́к», енциклопе́дія «Вікіпе́дія»*); назви сайтів, ужиті як назви юридичних осіб, пишемо з великої букви та без лапок (*РНБО ввела санкції проти Яндекса*)».

Президент Сполучених Штатів Америки, Прем'єр-міністр Канади

Назви посад, звань, титулів

«З великої букви пишемо перше слово офіційних назв найвищих державних посад та посад керівників міжнародних організацій: *Генера́льний секрета́р ООН, Президе́нт Украї́ни, Голова́ Верхо́вної Ра́ди Украї́ни, Президе́нт Сполу́чених Шта́тів Аме́рики, Прем'є́р-мініс́тр Кана́ди.*

Примітка 1. Назви посад, звань, наукових ступенів тощо пишемо з малої букви: *президе́нт, ка́нцлер, прем'є́р-мініс́тр, мер, голова́ , дека́н, дире́ктор, мініс́тр, ре́ктор, секрета́р; акаде́мік, генера́л-лейтена́нт, заслу́жений діяч мисте́цтв, наро́дний арти́ст Украї́ни, лауреа́т Держа́вної пре́мії Украї́ни в га́лузі архітекту́ри, член-кореспонде́нт, до́ктор нау́к.*

Примітка 2. З малої букви пишемо також назви титулів, рангів, чинів: *баро́н, ге́рцог, королéва, імпера́тор, князь, коле́зький асе́сор, коро́ль, принцеса, цар, шах*.

Примітка 3. Назви посад міністрів, послів, президентів академій тощо в офіційних документах, а також для підкреслення урочистості можна писати з великої букви: *Міні́стр осві́ти і нау́ки Украї́ни, Посо́л Респу́бліки По́льща, Президе́нт Націона́льної акаде́мії нау́к Украї́ни*».

«**Фольксваген**» і «**фольксваген**»

Назви товарних знаків, марок виробів

«2. Назви виробничих марок технічних виробів (машин, приладів і т. ін.) беремо в лапки і пишемо з великої букви: *автомобілі «Нісáн», «Во́льво», «Фольксва́ген»*), *літак «Бо́їнг 777»*, *тра́ктор «Слобожáнець»*. Але назви самих виробів беремо в лапки і пишемо з малої букви: *«нісáн», «во́льво», «фольксва́ген»* (автомобілі), *«бо́їнг»* (літак), *«слобожáнець»* (трактор)».

Автомобілі марки «Жигулі» виробляли з 1970 по 2014 рік.

З малої букви, якщо вживається як загальна назва, наприклад: *Він приїхав на старих обшарпаних «жигулях»* (*… на новому блискучому «фольксвагені»*).

Ігорю (кличний відмінок), **Ігорьович**

Ім’я **Ігор** є іменником м’якої групи другої відміни і відмінюється за зразком:

Н. *Ігор*	*Ігор-**і***
Р. *Ігор-**я***	*Ігор-**ів***
Д. *Ігор-**еві*** (*-**ю***)	*Ігор-**ям***
З. *Ігор-**я***	*Ігор-**ів***

Ор. *Ігор-**ем***	*Ігор-**ями***
М. на *Ігор-**еві*** (*-**ю***)	*Ігор-**ях***
Кл. *Ігор-**ю***	*Ігор-**і***

«Суфікс **-ович** (**-ьович**) уживаємо тільки для утворення чоловічих імен по батькові: *Ві́кторович*, *Васи́льович*, *Іва́нович*, *І́горьович*, *Мики́тович*, *Олексі́йович*, *Ю́рійович*».

2. ВАРІАНТНІ ДОПОВНЕННЯ ДО ЧИННОЇ НОРМИ

(допускається правописна варіантність)

СЛОВА ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Вергілій і **Верґілій**, **Гео́рг** і **Ґео́рґ**, **Гуллів**е́**р** і **Ґуллів**е́**р**

«У прізвищах та іменах людей допускається передавання звука [**g**] двома способами: шляхом адаптації до звукового ладу української мови – буквою **г** (*Верґі́лій*, *Гарсі́я*, *Ге́гель*, *Гео́рг*, *Ге́те*, *Грегуа́р*, *Гуллів*е́*р*) і шляхом імітації іншомовного [**g**] – буквою **ґ** (*Верґі́лій*, *Ґарсі́я*, *Ге́ґель*, *Ґео́рґ*, *Ґе́те*, *Ґреґуа́р*, *Ґуллів*е́*р* і т. ін.)».

аудієнція і **авдієнція**, **лауреат** і **лавреат** (пор. лавр), **аудиторія** і **авдиторія**

«У словах, що походять із давньогрецької й латинської мов, буквосполучення **au** звичайно передається через **ав**: *автенти́чний*, *автобіогра́фія*, *автомобі́ль*, *а́втор*, *авторите́т*, *автохто́н*, *ла́вра*, *Авро́ра*, *Маврита́нія*, *Павло́*. У запозиченнях із давньогрецької мови, що мають стійку традицію передавання буквосполучення **au** шляхом транслітерації як **ау**, допускаються орфографічні варіанти: *аудіє́нція* і *авдіє́нція*, *аудито́рія* і *авдито́рія*, *лауреа́т* і *лавреа́т*, *па́уза* і *па́вза*, *фа́уна* і *фа́вна*».

кафедра і **катедра**, **ефір** і **етер**, **міф** і **міт**, **Борисфен** і **Бористен**

«Буквосполучення **th** у словах грецького походження передаємо звичайно буквою **т**: *антоло́гія*, *антрополо́гія*, *апте́ка*, *а́стма*, *бібліоте́ка*, *католи́цький*, *теа́тр*, *тео́рія*, *ортодо́кс*, *ортопе́дія*, *Амальте́я*, *Промете́й*, *Те́кля*, *Таї́сія*, *Теодо́р*. У словах, узвичаєних в українській мові з **ф**, допускається орфографічна варіантність на зразок: *ана́фема* і *ана́тема*, *дифіра́мб* і *дитира́мб*, *ефі́р* і *етер*, *ка́федра* і *като́дра*, *логари́фм* і *логари́тм*, *міф*, *міфоло́гія* і *міт*, *мітоло́гія*, *Агата́нгел* і *Агафа́нгел*, *Афі́ни* і *Ате́ни*, *Борисфе́н* і *Бористе́н*, *Демосфе́н* і *Демосте́н*, *Ма́рфа* і *Ма́рта*, *Фесса́лія* і *Тесса́лія* та ін.».

УКРАЇНСЬКІ Й ДАВНО ЗАСВОЄНІ СЛОВА

і́рій і **и́рій**, **і́род** і **и́род**

На початку слова звичайно пишемо **і** ….

Деякі слова мають варіанти з голосним **и**: *і́рій* і *и́рій*, *і́род* і *и́род* («дуже жорстока людина»).

ВАРІАНТНІ ФОРМИ РОДОВОГО ВІДМІНКА

ра́дості й **ра́дости**, **любо́ві** й **любо́ви**, **Білору́си** й **Білору́си**

«Іменники на **-ть** після приголосного, а також слова *кров*, *любо́в*, *о́сінь*, *сіль*, *Русь*, *Білору́сь* у родовому відмінку однини можуть набувати як варіант закінчення **-и**: *гі́дности*, *незале́жности*, *ра́дости*, *сме́рти*, *че́сти*, *хоро́брости*; *кро́ви*, *любо́ви*, *о́сени*, *со́ли*, *Ру́сі́*, *Білору́си*».

(за матеріалами https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf та https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf)

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ЗМІН В УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОПИСІ

Попередня редакція Українського правопису	***Чинна редакція Українського правопису (2019)***
проект, *проекція*, *проектування*	*Проєкт*, *проєкція*, *проєктування*
Сойєр, *Савойя*, *Хайям*, *Фейєрбах*	*Соєр*, *Савоя*, *Хаям*, *Феєрбах*
Беккі, *Діккенс*, *Теккерей*	*Бекі*, *Дікенс*, *Текерей*
міні-, **міді-**, **максі-**, **екс-**, **віце-**, **лейб-**, **обер-**, **унтер-**, **штабс-**, **прес-**, **веб-** тощо (через дефіс): *веб-сайт*, *віце-президент*, *екс-депутат*, *обер-лейтенант*, *прес-конференція*	**міні-**, **міді-**, **максі-**, **екс-**, **віце-**, **лейб-**, **обер-**, **унтер-**, **штабс-**, **прес-**, **веб-** тощо (разом): *вебсайт*, *віцепрезидент*, *ексдепутат*, *обер-лейтенант*, *пресконференція*
пів- із загальними назвами – разом, із власними – через дефіс: *півхвилини*, *пів'ящика*, *пів-Львова*	**пів** із власними й загальними назвами – окремо: *пів хвилини*, *пів ящика*, *пів Львова* (але: *південь*, *півколо*, *півоберт*, *півмісяць*, *півострів* тощо)
рос. *Донской* → *Донській*, *Трубецкой* → *Трубецькой*	рос. *Донской* → *Донський*, *Трубецкой* → *Трубецький* (але *Лев Толстой*)
священик	**священник**
Свят-вечір	**Святвечір**
День незалежності України, **День соборності України**	**День Незалежності України**, **День Конституції України**, **День Соборності України**

	Вселенський Патріарх, **Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України**, **Верховний Архиєпископ**
	Верховний Суд України, **Конституційний Суд України**
	твітер, **ґуґл, фейсбук** (назви сайтів без родового слова); **мережа «Фейсбук»** (назви сайтів із родовим словом), **Фейсбук** (назви сайтів як назви юридичних осіб)
Президент Сполучених Штатів Америки, **Прем'єр-міністр Канади** тощо (згідно з вимогами дипломатичного протоколу – під час візитів до України тощо)	**Президент Сполучених Штатів Америки**, **Прем'єр-міністр Канади** тощо (постійно)
автомобіль «Жигулі», **літак «Боїнг»**	**автомобіль «Жигулі», літак «Боїнг»** – як назва виробничої марки, **«жигулі», «боїнг»** – як загальна назва
Ігоре (кличний відмінок), **Ігорович**	**Ігорю** (кличний відмінок), **Ігорьович**
Вергілій, **Гете**, **Гегель** тощо	**Вергілій** і **Вергілій**, **Гете** й **Ґете**, **Гегель** і **Геґель** тощо
аудиторія, **аудієнція**, **лауреат**, **пауза** тощо	**аудиторія** і **авдиторія**, **аудієнція** і **авдієнція**, **лауреат** і **лавреат**, **пауза** і **павза** тощо
кафедра, **ефір**, **міф**, **Афіни**,	**кафедра** і **катедра**, **ефір** і **етер**,

Борисфен тощо	**міф** і **міт**, **Афіни** і **Атени**, **Борисфен** і **Бористен** тощо
ірій, **ірод** («дуже жорстока людина»)	**і́рій** і **и́рій**, **і́род** і **и́род** («дуже жорстока людина»)
радості, **любові**, **незалежності**, **честі**, **Білорусі** тощо (у родовому відмінку однини)	**радості** й **радости**, **любові** й **любови**, **незалежності** й **незалежности**, **Білоруси** й **Білоруси** тощо (у родовому відмінку однини)

ПРАВОПИСНИЙ ТРЕНАЖЕР

Завдання 1. Поясніть правопис іншомовних слів.

Фоє, ін'єкція, проєкт, суб'єкт, проєкція, плеєр, флаєр, траєкторія, єті, секвоя, конвеєр, Гоя, Ісая, Соєр, Савоя, Феєрбах, Гаїті, Хеєрдал.

Завдання 2. У котрих словах на місці риски треба ставити апостроф?

а) 1. Зв/язківець. 2. Різьб/яр. 3. Кар/єра. 4. Без/язикий. 5. П/юпітр. 6. Мавп/ячий. 7. Подвір/я. 8. Вир/яджати. 9. Б/юст. 10. Об/єкт. 11. Ад/ютант. 12. Розм/якнути. 13. Дзв/якнути. 14. Зор/я. 15. Моркв/яний;

б) 1. Кар/єрист. 2. Без/ядерний. 3. Різдв/яний. 4. Фарб/яр. 5. Цв/ях. 6. Дит/ясла. 7. Бур/як. 8. Мін/юст. 9. Кр/якати. 10. Ін/єкція. 11. Тім/я. 12. Б/юро. 13. Комп/ютер. 14. П/єдестал. 15. Духм/яний;

в) 1. Пів/ящика. 2. Вир/яджати. 3. М/юзикл. 4. Грав/юра. 5. Роз/ятрений. 6. Св/ятковий. 7. М/язи. 8. Кар/єра. 9. К/юре. 10. Св/ященник. 11. Медв/яний. 12. Б/юрократ. 13. Зар/яджати. 14. Подвір/я. 15. Бр/юнет.

Завдання 3. Поставте на місці крапок, де потрібно, апостроф чи знак м'якшення.

Компан..йон, н..юсмейкер, бутон..єрка, дистриб..ютор, міл..ярд, кар..єрист, б..юджет, суб..єкт, ател..є, комп..ютер, інтерв..ю, грав..юра, бракон..єр, медал..йон, конферанс..є, б..юлетень, миш..як, прем..єра, порт..єра, ал..янс, сер..йозний, деб..ют, бар..єр, ар..єргард, вол..єр, п..єдестал, кан..йон, дос..є, рел..єф, ад..ютантський, ін..єкційний, б..юро, міл..йон, вар..єте, к..ювет, ком..юніке, кур..йоз, вестиб..юль, манік..юр, краков..як.

Завдання 4. Без апострофа треба писати всі слова в рядку:

а) моркв..яний, розз..явити, цв..яшок;

б) духм..яний, присв..ята, прим..ятий;

в) дво..ярусний, різьб..яр, Лук..янович;

г) дзв..якнути, ін..єкція, різдв..яний;

д) верб..я, кур..йозний, тьм..яний.

Завдання 5. Випишіть слова у дві колонки: у ліву – зі знаком м'якшення, у праву – без нього.

Чіл..не, област.., р..ясно, різ..бяр, ад..ютант, нян..ка, духм..яний, асфал..т, арф..яр, різ..ба, парас..чин, дикан..ський, стан..мо, заховайс.., у куз..ні, прал..ня, гарнен..кий, тіт..ці, рибон..ки, брен..кати.

Улюбленец.., козац..кий, різ..бяр, адмірал..с..кий, їд..те, Н..ютон, аквалан..гіст, Ковал..чук, щонаймен..ший, учител..ство, камін..чик, різ..бяр, сон..ця, медал..йон, чотир..ма, лял..ці, с..міх, бат..ківський.

Завдання 6. У поданих фразеологізмах на місці крапок поставте, де потрібно, апостроф. Розкрийте значення цих фразем.

З вогню та в полум..я, левя..ча частка, собаку з..їсти, дір..ява голова, ні риба ні м..ясо, за тридев..ять земель, п..яте колесо до воза, душа в п..яти пішла, накивати п..ятами, каші мало з..їв, зіп..ястись на ноги.

Завдання 7. Перекладіть слова українською мовою і запишіть. Поясніть правила вживання апострофа.

Лукьян, гвоздь, пятница, имя, праздник, отъезд, мята, подъемник, пьеса, перья, торфяной, Вячеслав, сорняк, деревянный, безъядерный, соловьи, подъезжать, славянский, объем, румяный, связь, ряд, свекла, Воробьев.

Завдання 8. Вкажіть, у якому рядку на місці пропущеної літери слід писати и.

1. Б..нт, з..гзаг, с..лует, ц..клон, к..лограм.

2. Ш...фер, ц..стерна, к..парис, к..моно, ф..рма.

3. Д..зель, с..мпатія, к..ргиз, ж..лет, ж..рафа.

4. В..мпел, г..ант, б..лет, в..траж, реж..м.

5. Ц..клон, ід..лія, т..тан, ф..ніш, Ч..каго.

Завдання 9. Прокоментуйте орфограми, пов'язані з написанням літер и, і, ї у словах іншомовного походження. За словником з'ясуйте значення невідомих слів.

Бодибілдинг, кікбоксинг, кілер, раціон, мокасини, саміт, сендвіч, демпінг, дефініція, джихад, джойстик, хіпі, бістро, бліцкриг, тинейджер, чизбургер, клепсидра, паблік рилейшнз, месидж, скінхед, дилер, імпічмент, істеблішмент, копірайт, спічрайтер, картридж, пентіум, армрестлінг, дайвінг, бодіарт, інсинуація, інсерт, інспірація, пацієнт.

Завдання 10. У власних назвах на місці крапок напишіть букви и або і.

Лейпц..г, Флор..да, Мадр..д, В..рдж..н..я, Ед..нбург, Ч..л.., Сард..н..я, Т..бет, Корс..ка, Щец..н, Ч..каго, Г..малаї, Калахар.., С..р..я, Баст..л..я, Брат..слава, Алж..р, Кр..т, Балт..ка, Мавр..тан..я, Ч..атура, Цюр..х, Сканд..нав..я, Ват..кан, С..ц..л..я, Корд..льєр.., Гр..нв..ч, Ц..ндао, К..пл..нг, Д..дро, Д..кенс, Ц..церон,

Ш..ллер, Ф..лд..нг, С..нклер, Ов..д..й, Л..нкольн, Лесс..нг, Г..зо, Горац..й, Ганн..бал, В..ардо, Осс..ан, Гр..мм, Д..зель, Росс..н.., Анр.., Вандр..єс, Дарв..н.

Завдання 11. За допомогою префікса з- чи його варіантів утворіть нові слова.

Пхати, сипати, товкти, брати, крутити, гнути, фотографувати, псувати, коптити, п'яніти, прати, колотити, їхати, терти, берегти, в'язати, характеризувати, клеїти, чіпляти, хилити, гріти, їсти.

Завдання 12. Поясніть написання префіксів. Запишіть фразеологізми і розтлумачте їх зміст.

Пр..кусити язика; впадати в ро..пач; сидіти, ..клавши руки; ..виватися в'юном; наші дороги ро..ходяться; серце не прихиляється; серце ..тискається; п..р..ливати з пустого в порожнє; ніде голову пр..хилити; ро..пустити язика; бучу ..колотити; сльозами горя не ..долати.

Завдання 13. У котрих словах на місці трьох крапок відбувається подвоєння?

а) 1. Священ..ий. 2. Священ..ик. 3. Щоден..ик. 4. Потомствен..ий. 5. Невблаган..ий. 6. Орлин..ий. 7. Стат..ей. 8. Суд..я. 9. Л..є. 10. Фін..и. 11. Військ..омат. 12. Зміїн..ий. 13. Неждан..ий. 14. Почут..ів. 15. Безсмерт..я.

б) 1. Ак..умулятор. 2. Боккач..о. 3. Пас..ажирський. 4. Шас..і. 5. Обґрунтован..ий. 6. Заповід..ю. 7. Радіст..ю. 8. Віннич..ина. 9. Неждан..о. 10. Довгождан..ий. 11. Спросон..я. 12. Ан..отація. 13. Депрес..ія. 14. Гал..ерея. 15. Бюл..етень.

в) 1. Картоплин..я. 2. Побуквен..ий. 3. Довгождан..ий. 4. Народжен..ий. 5. Роз..утися. 6. Обґрунтован..ий. 7. Переадресован..ий. 8. Кол..екція. 9.

Кас..етний. 10. Тек..ерей. 11. Конгрес.. 12. Ак..омпанемент. 13. Ас..иміляція. 14. Лібрет..о. 15. Трас..а.

Завдання 14. Подані іменники запишіть в орудному відмінку однини. Прокоментуйте наявність чи відсутність подовження приголосних.

Загибель, галузь, мати, сіль, кров, радість, жовч, верф, вість, височінь, міцність, тінь, подорож, суміш, дотепність, шерсть, смерть, міць, гниль, розкіш, зустріч, фальш, пригорщ.

Завдання 15. Подвоєння відбувається в усіх словах рядка

а) дік..енсівський, буд..ист, ал..ея;

б) і..раціональний, груп..а, Гол..андія;

в) годин..ик, інтел..ект, га..льський;

г) ас..иміляція, і..новація, священ..ий;

ґ) Пікас..о, примадон..а, рот..ердамець;

д) конгрес.., ак..ордеон, експрес..;

е) крос..ворд, ін..овація, ван..а;

є) Рус..о, конфет..і, дис..идент;

ж) тон..а, гал..ерея, гум..анізм;

з) ір..аціональний, тер..аса, іл..юзія.

Завдання 16. У фразеологізмах вставте пропущені букви, розкрийте їх значення.

Зустрічати хлібом-сіл..ю, лебедин..а пісня, камінь спотикан..я, остан..ій рик моди, волос..я дибом стало, від світан..я до смеркан..я, став як укопан..ий, до пут..я довести, пташин..е молоко, відрізан..ий окраєць від хліба, від..ати богові душу, ..ести в оману, ахіл..есова п’ята.

Завдання 17. Від поданих слів утворіть нові слова із суфіксами -ан, -ен.

Здоровий, високий, потомство, товстий, старатися, поглиблювати, не зрівняти, не злічити, не сказати, довго ждати, не простити, не вблагати, царство, не здійснити, святити.

Завдання 18. Перепишіть. На місці крапок вставте, де потрібно, пропущені літери, визначте наголос.

Нездійснен..і плани – не здійснен..і вчасно плани; незлічен..і кошти – не злічен..і ніким кошти; неоцінен..а пропозиція – не оцінен..а владою пропозиція; незбагнен..ий успіх – ніким не збагнен..ий успіх; невпізнан..ий край – не впізнан..ий мною край; незрівнян..а перспектива – не зрівнян..а ніким поверхня; непримирен..і стосунки – не примирен..і досі сторони.

Завдання 19. Вставте, де треба, пропущені літери, поясніть правопис. Невідомі для вас значення іншомовних слів з’ясуйте за «Словником іншомовних слів».

Асп..рант, аж..отаж, А..да, антагон..зм, ар..тм..я, д..дакт..ка, д..адема, д..в..з..я, кру..з, мас..а, Д..ана, Атлант..ка, Ток..о, Ка..р, Л..ван, Х..рос..ма, Гр..г, Кал..форн..я, Л..тва, Ваш..нгтон, кум..с, р..ф..рат, кл..єнт, фе..ричний, ал..гор..я, фла..р, консол..дац..я, інт..л..кт, ф..рв..рк, ал..т..рнат..ва, с..л..кц..я, ім..тац..я, експр..сивний, факс..м..ле, р..туал, р..тор..ка, д..п..гментація, д..ф..ренціація, р..страція, р..квіз..т, р..ф..р..ндум, ан..отац..я, кор..ктор, кас..ир, д..серт,

б..л..тристика, д..с..ртація, ..люзія, комюн..ке, д..фузія, абр..віатура, Ніц..а, Дюс..льдорф, Марок..о, Тор..чел..і, Жан..а, Ал..а, фюз..ляж, м..юз..к-хол, н..юанс, Мол..р, Лавуаз..є, ал..янс, кол..є, Н..юфаундленд, мад..яр, Тб..л..с.., ..н..єкція, об..єкт, дон..я, павіл..он, вуал..ю, кон..юнктура.

Завдання 20. Напишіть правильно слова, поясніть орфограми. Доберіть українські відповідники до іншомовних слів.

Кур..оз, консолідац..я, інц..дент, ..ксклюзивний, ескалац..я, фунд..тор, ..мпозантний, р..продукція, ген..рація, пролонгац..я, ..ндульгенція, ко..форт, конкуренц..я, мен..джер, ар..ал, ак..омпан..мент, ..талон, аргум..нтація, ..літний, ностальг..я, м..нталітет, гарант..я, шоп..нг, пар..тет, інсп..ратор, парадоксал..ний, д..партамент, ..кспорт, р..зонанс, н..юанс, фаміл..ярність, р..зерв, гідрот..рапія, ел..кторат, нонс..нс, апробац..я, в..рбальний.

Завдання 21. Випишіть у дві колонки слова: в одну – ті, у яких відбулося спрощення, в іншу – у яких не відбулося.

Поїз..ний, балас..ний, аванпос..ний, виїз..ний, пес..ливий, корис..ний, проїз..ний, шіс..надцять, хвас..ливий, чес..ний, зап’яс..ний, облас..ний, піс..ний, контас..ний, хворос..няк, ціліс..ний, віс..ник, запіз..нився, хрес..ний.

Завдання 22. З’ясуйте, у якому рядку допущено орфографічну помилку.

1. Інтелігентний, швидкісний, чесний, нещасний, захисний.
2. Контрастний, обласний, шістнадцять, сутністний, студентський.
3. Пестливий, кістлявий, благочесний, пискнути, агентство.
4. Тижневий, хвастливий, крикнути, шістдесят, п’ятнадцять.

Завдання 23. Перепишіть правильно прислів'я, поясніть спрощення у групах приголосних.

1. Не/родись багатий, а родись щас..ливий.
2. Щас..ливому по гриби ходити, а не/щас..ному по лісі блудити.
3. Хоч не/почес..ний, зате чес..ний.
4. З сокирою не/лізь туди, де й пила не/втис..не.
5. Чес..ному всюди честь.
6. Багатого з хвас..ливим не/розпізнаєш.
7. Як сонечко блис..не, сорочечка висхне.

Завдання 24. Утворіть прикметники від власних назв.

Кременчук, Золотоноша, Бахмач, Париж, Цюрих, Калуш, Дрогобич, Прага, Ірак, Сиваш, Бучач, Гаага, Кривий Ріг, Страдч, Прилуки, Буг, Лейпциг, Дамаск, Ніцца, Нюрнберг, Німеччина, Чернівці.

Гамбург, Кривий Ріг, Гадяч, Гонконг, Люксембург, Карадаг, Рига, Чехія, Пруссія, Білорусь, Запоріжжя, Чикаго, Нью-Йорк, Словаччина, Острог, Овруч, Кременець, Киргизія, Техас.

Завдання 25. Від поданих слів утворіть іменники із суфіксом -ств-.

Гірник, ткач, молодець, парубок, боягуз, убогий, птах, товариш, стрілець, брат, студент, люд.

Завдання 26. За допомогою суфікса -ин (а) утворіть від названих областей України назви територій.

Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Харківська, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська.

Завдання 27. У котрому рядку допущено помилки в чергуванні приголосних.

1. а) збаражський, убогство, парижський;

   б) юнацький, багатство, товариство;

   в) казахський, товариський, електричний.

2. а) золотоніський, вінницький, кавказький;

   б) агентство, інтелігентний, братський;

   в) кременчукський, солдацький, грекський.

3. а) туристський, каліцтво, багатство;

   б) латишський, бугський, кавказький;

   в) городництво, ткацький, скотарство.

Завдання 28. Від іменників утворіть присвійні прикметники.

Ольга, Марія, товариш, Параска, водій, Ілля, Мелашка, сторож.

Завдання 29. Позначте, у яких рядках варіанти написання слів із пів- є правильними.

а) півдюжини, півлимона, пів'яблука, пів-Європи;

б) пів Києва, півмісяць, пів місяця, півколо, північ;

в) пів-огірка, півтора, піваркуша, півгодини, пів Краматорська;

г) пів Криму, пів дня, напівтемрява, пів-неба.

Завдання 30. Поясніть написання слів.

Архіскладний, гіпермаркет, екстраклас, макроекономіка, мікрохвилі, мультимільйонер, преміумклас, супермаркет, топменеджер, топмодель, ультрамодний, флешінтерв'ю.

Антивірус, контрудар, віцепрем'єр, віцеконсул, ексчемпіон, ексміністр, екпрезидент, лейбгвардієць, лейбмедик, обермайстер, оберофіцер, оберлейтенант, оберпрокурор, штабскапітан, унтерофіцер, контр-адмірал.

Завдання 31. У котрому рядку всі складні слова треба писати разом?

1. Фото/журналіст, пів/міста, темно/волосий, багато/поверховий, радіо/локатор.

2. Східно/європейський, кам'яно/вугільний, задньо/піднебінний, віце/президент, псевдо/вчений.

3. Західно/німецький, приватно/власницький, вище/згаданий, геолого/розвідувальний, мега/ват.

1. Високо/врожайний, авіа/пошта, ніжно/тонний, жовто/гарячий, дико/рослий,

2. Діаметрально/протилежний, рудо/волосий, прес/конференція, напів/провідник, теле/екран.

3. Мало/вивчений, прямо/протилежний, світло/захисний, кіловат/година, ультра/звук.

1. Зерно/очищувальний, сиво/головий, легко/розчинний, лезо/подібний, електронно/обчислювальний.

2. Мало/кваліфікований, високо/ефективний, психолого/педагогічний, важко/доступний, фото/робот.

3. Термо/ядерний, напів/стиглий, прямо/лінійний, стоп/кадр, слабо/розчинний.

Завдання 32. У котрому рядку всі слова треба писати через дефіс?

1. Повік/віки, одним/одна, день/другий, лікар/еколог, прем'єр/міністр.

2. Тонно/кілометр, член/кореспондент, який/небудь, аграрно/сировинний, всесвітньо/історичний.

3. Суспільно/політичний, суспільно/необхідний, м'ясо/молочний, кисло/солодкий, будь/що/будь.

1. Всього/на/всього, науково/технічний, віце/президент, івано/франківський, південно/східний.

2. Казна/що, кіловат/година, хлібо/роб, повітро/нагрівач, синьо/жовтий.

3. Вогне/гасник, радіо/сигнал, блідо/рожевий, ультра/звук, жовто/гарячий.

1. Ракета/носій, робітничо/селянський, шеф/повар, блідо/рожевий, аграрно/промисловий.

2. Давним/давно, казна/як, історико/археологічний, пів/Європи, член/кореспондент.

3. Медико/хірургічний, хтозна/який, матеріально/відповідальний, куди/небудь, авто/фургон.

Завдання 33. Перепишіть слова, розкриваючи дужки. Перевірте правопис за орфографічним словником. Поставте наголос, обґрунтуйте написання.

(Взаємно) ізольований, однозначний, паралельний, перпендикулярний;

(високо) калорійний, піднятий, поважний, поставлений, оплачуваний;

(всесвітньо) історичний, відомий;

(глибоко) водний, вкопаний;

(далеко) глядний, видний, розташований;

(мало) істотний, відомий, досліджений, відшліфований;

(науково) дослідний, фантастичний, достовірний, пояснений;

(суспільно) економічний, корисний, трудовий, небезпечний, необхідний;

(соціально) свідомий, небезпечний, побутовий;

(прямо) рослий, протилежний, душний;

(швидко) плинний, зношуваний;

(ясно) блакитний, лиций, вельможний.

Завдання 34. Подані іменники запишіть відповідно до правописних правил.

Ціно(утворення), дощо(мір), аеро(флот), пів(захисник), плато(спроможність), держ(контроль), капітало(вкладення), виробник (експортер), агент(посередник), натур(оплата), пів(України), напів(фабрикат), екс(міністр), віце(прем’єр), купівля(продаж), аванс(завдаток), дво(владдя), зірви(голова), пів(ящика), прем’єр(міністр), пів(години), пів(апельсина), інженер(механік), нафто(сховище), світло(фільтр), хліб(сіль), прес(аташе), напів злидар), бори(вітер), Держ(постач).

Магазин(салон), блок(схема), метео(станція), яхт(клуб), фото(елемент), середньо(віччя), Свят(вечір), перекоти(поле), корабле(будування), товаро (обіг), мото(спорт), влас(кор), дит(ясла), світло(тінь), буд(загін), пів(Луцька), шести(денка), блок(система), водо(очистка), псевдо(патріот), атомо(хід), гучно(мовець), радіо(коментатор), буркун(зілля), спец(фонди), само(вчитель), прес(конференція), шлако(блок), пів(дюжини), прод(податок), дизель(мотор), косто(прав), держ(закупівлі), фото(генічність), авто(фургон).

Завдання 35. Напишіть правильно складні прикметники.

Всесвітньо/відомий, всесвітньо/історичний, прямо/протилежний, прямо/кутний, суспільно/небезпечний, суспільно/корисний, суспільно/необхідний, суспільно/політичний, західно/український, південно/західний, військово/зобов'язаний, військово/промисловий, військово/полонений, військово/інженерний, вище/згаданий, кримсько/татарський, кредитно/грошовий, густо/заселений, високо/моральний, високо/художній, високо/посаджений, вічно/зелений, вірно/підданий, україно/фільський, українсько/кримсько/татарський, івано/франківський, національно/визвольний, національно/свідомий, зовнішньо/політичний, історично/зумовлений, мало/корисний, мало/відомий.

Завдання 36. Подані прикметники запишіть за правописними нормами.

Нафто(очисний), напів(м'який), продуктово(промисловий), контрольно(ревізійний), три(сторонній), північно(німецький), внутрішньо (галузевий), вагоно(будівний), першо(рядний), зовнішньо(торговельний), світло(чубий), східно(європейський), близько(східний), матеріально (технічний), навчально(виховний), державно(монополістичний), постачально(збутовий), адміністративно(територіальний), добро(зичливий).

Західно(український), машино(будівний), білорусько(український), воле(любний), політико(економічний), акціонерно(комерційний), напів (забутий), мало(знайомий), машинно(тракторний), м’ясо(молочний), шістдесяти(річний), м’ясо(заготівельний), планово(економічний), вище(згаданий), історико(культурний), воєнно(стратегічний), двох(ярусний), масово(політичний), сліпучо(білий), право(бережний).

Завдання 37. Запишіть прислівники відповідно до правописних норм.

До/останку, на/останку, на/сором, на/спіх, не/з/руки, на/поготові, по/середині, по/чаїному, ось/ось, без/жалю, бозна/коли, перед/усім, до/пари, до/гори, по/дев’ятеро, (з,с)під/лоба.

На/жаль, кінець/кінцем, без/кінця/краю, до/тла, ні/скільки, по/половині, хтозна/як, у/вечері, як/найсильніше, по/просту, по/простому, по/семеро, у/семеро, по/сьоме, до/сих/пір, (з,с)під/низу.

В/обріз, рука/в/руку, над/міру, з/роду/віку, в/знаки, на/щастя, чим/дуж, що/сили, тільки/що, як/слід, як/раз, по/одинці, по/одному, по/шосте, на/шестеро, (з,с)/по/за/рання.

Завдання 38. Визначте рядок, у якому всі прислівники пишуться через дефіс:

а) по/нашому, де/не/де, віч/на/віч, часто/густо, казна/коли;

б) по/перше, по/вашому, ні/куди, на/весні, на/зло;

в) будь/як, по/братерськи, в/голос, з давніх/давен, на/певно;

г) хтозна/де, коли/не/коли, на/бік, у/перше, на/вигляд.

Завдання 39. З’ясуйте, у якому рядку допущено помилку в написанні прислівників.

а) день у день, без кінця краю, рік у рік, не до вподоби, казна-де;

б) на зло, зозла, час від часу, без упину, безперестанку;

в) у стократ, по-друге, як-небудь, віч-на-віч, навиворіт;

г) по-моєму, по-зимовому, хтозна-коли, будь-де, рік-у-рік.

Завдання 40. Укажіть, у якому рядку в усіх прислівниках відбувається подвоєння.

а) гуман..о, людян..о, сон..о;

б) відмін.о, старан..о, несказан..о, щоден..о;

в) голосн..о, негадан..о, доречн..о, нездолан..о;

г) невгамовн..о, впевнен..о, віддан..о, радісн..о.

Завдання 41. Перекладіть словосполучення українською, замінюючи конструкції з іменником на прислівники.

Комната длинной в восемь метров, проход шириной в несколько шагов, озеро глубиной до семи метров, зал высотой в пять метров, камень величиной с голубиное яйцо, басейн в длину пятьдесят метров, цепь толщиной в палец.

Завдання 42. Напишіть правильно подані слова, поясніть правопис прийменників.

Із/за, з/поміж, за/мість, на/в/коло, під/час, з/над, за/ради, в/наслідок, на/передодні, з/під, о/ба/біч, в/слід, на/в/проти, по/між, згідно/з, відповідно/до; на/противагу, на/при/кінці, по/при, у/зв’язку/з, з/по/під, що/до цього, незадежно/від, з/заду.

Завдання 43. Позначте рядок, у якому всі прийменники й частки написані правильно.

а) зпід, залежно від, всього на всього, щотоза;

б) із-за, всупереч, всього-на-всього, немовбито;

в) по-біля, довкола, хочаб, все ж таки;

г) о-пріч, на впроти, хоча б, все-ж-таки.

Завдання 44. У котрому рядку всі прислівники треба писати через дефіс?

1. Давним/давно, по/новому, близько/близько, так/сяк, будь/коли.

2. Тяжко/важко, казна/коли, пів/дарма, на/гора, тут/там.

3. Рано/пораненьку, пліч/о/пліч, хтозна/де, аби/як, сам/на/сам.

1. По/львівському, без кінця/краю, не сьогодні/завтра, видимо/невидимо, ледве/ледве.

2. Ані/скільки, з/давніх/давен, часто/густо, високо/високо, час/від/часу.

3. На/гора, часто/часто, більш/менш, по/моєму, куди/небудь.

1. Часто/густо, казна/як, напів/свідомо, куди/небудь, сяк/так.

2. По/батьківськи, високо/високо, рік/у/рік, по/одинці, по/четверте.

3. Як/небудь, де/куди, аби/як, неаби/як, ані/трохи.

Завдання 45. Доберіть точні відповідники до російських прийменникових конструкцій.

Товарищ по школе, старший по возрасту, по почте, по целым дням, по принуждению, по случаю, экономист по образованию, по поручению, по просьбе, по требованию, по ошибке, по понедельникам, по воскресенье включительно, по возвращении, комиссия по составлению резолюции, гулять по городу, скучать по дому, по моему мнению, по моим сведениям, по виду молодой, пособие по философии, пятерка по математике, знать по газетам, по моей вине, по последней моде, по свидетельствам, отпуск по болезни, пришел по такому поводу, смотря по погоде, мероприятия по сохранению, комитет по делам молодежи, ходить по аллеям, видно по глазам, русский по происхождению, по закону, не по силам, из-за границы, из-за отсутствия денег, из-за болезни, из-за тебя, писать на украинском языке, перевести на украинский язык, вспомнил о той встрече, около двух километров, возле университета, рядом со мной, рядом с домом.

Завдання 46. Подані прізвища запишіть українською мовою.

Толстой, Донской, Верещагин, Алябьев, Лихачев, Писарев, Алексеев, Пешовский, Твердохлебов, Шишкин, Зверев, Цветаев, Киселев, Листьев, Григорьев, Зиновьев, Колесников, Прививалов, Лосев, Бердяев, Сальников, Кирилов, Тихомиров, Ильин, Никитин, Резников, Малицин, Данилов, Некрасов, Васильев, Терехин, Федосеев, Миронов, Каменев, Хлебников.

Завдання 47. У якому рядку всі прізвища пишуться з літерою є:

а) Іванч..нко, Петрищ..в, Мал...в, Ридищ..в;

б) Б..ля..в, ..льцин, Р..пін, Твердохл..бов;

в) П..шков, Л..б..д..в, Марч..нко, Пл..щ...в;

г) Н..жнов, З..рнов, П..тров, Іса..в.

Завдання 48. У якому рядку всі прізвища пишуться з літерою е:

а) Анциф..ров, Павл..нко, Арт..мов, Л..рмонтов;

б) С..рг..в, Мал...в, Ф..с..нко, Прийм..нко;

в) Ф..доринов, Куд..рська, Нас..дкіна, Андр..ва.

Завдання 49. Виберіть рядок з правильними варіантами передавання російських прізвищ ***Пришвин, Серов, Моисеев, Толстой*** *українською.*

а) Прішвін, Серов, Моісєєв, Толстий;

б) Пришвин, Сіров, Моїсеєв, Товстий;

в) Пришвін, Сєров, Моїсєєв, Толстой;

г) Прішвин, Сірий, Моісєєв, Товстой.

Завдання 50. Перепишіть речення, розкриваючи дужки. Поясніть написання часток ***не*** *і* ***ні.***

1. Не/має ні/чого не/безпечнішого за підступного ворога, але не/має ні/чого отруйнішого від удаваного друга (Григорій Сковорода). 2. Не/хай ні/жар, ні/холод не/спинять вас. 3. Здається, що з/роду не/доля і горе тебе не/знавало. Ні/море, ні/гора приймати не/хотіли. 4. Не/страшно моїм думкам осінньої не/годи. 5. Не/страшні для мене вітри, ні/підводнеє каміння. 6. В довгу темну нічку не/видну не/стулю ні/на/хвильку очей (з тв. Лесі Українки). 7. Плавні видавалися не/страшними і навіть гарними. 8. Черемош мчить, жене земну кров з гір, не/спокійну й шумливу (з тв. Михайла Коцбинського). 9. Вітер в гаї не/гуляє – вночі спочиває. 10. Хто йде, їде – не/минають зеленого дуба. 11. Чурек і сакля – все твоє: воно не/прошене, не/дане... (з тв. Тараса Шевченка)

Завдання 51. Напишіть правильно подані прислів'я та приказки.

1. Коли сам добре не/знаєш, то не/говори.
2. За двома зайцями не/гонись, бо жодного не/спіймаєш.
3. Ситий голодному – не/товариш.
4. Два ведмеді в одній барлозі не/живуть.
5. На не/обробленій землі лиш бур'ян росте.
6. Не/правдою світ пройдеш, а назад не/вернеш.
7. Не/має ранку без вечора.
8. Зима не/велика, та в неї рот великий.
9. Не/знаючи броду – не/лізь у воду.
10. Не/має такої драбини, щоб до неба дістала.
11. Мороз не/велик, та стоять не/велить.
12. Не/ма диму без вогню.
13. Курці лапою ні/де ступити.

Завдання 52. Перепишіть словосполучення, уживаючи, де потрібно, велику букву.

(А)ндріївська (ц)ерква, (к)арські (в)орота, (д)ніпрова вода, (с)тусова поезія, (т)ретій (м)іжнародний (з)'їзд (у)країністів, (л)івобережна (у)країна, (т)унгуський (м)етеорит, (с)есія (х)арківської (м)іськради, (с)вятий (д)ух, (п)ерекопський (п)ерешийок.

(А)ндрієво-(і)ванівка, (а)рабська (р)еспубліка (є)гипет, (ш)евченківські мотиви, (с)осюрина лірика, (ц)ентральна (н)аукова (б)ібліотека НАН (у)країни

ім. В.І. Вернадського, (д)ар'яльська (у)щелина, (б)іловезька (п)уща, (р)іздво (х)ристове, (м)едаль (з)а (в)ідвагу, (р)еспубліка (б)ілорусь.

(Д)енисова шапка, (а)хіллесова п'ята, (ф)едерація (н)езалежних (п)рофспілок (у)країни, (р)имська (і)мперія, (х)ристиянська доба, (і)нститут (м)овознавства ім. О.О. Потебні, (п)івнічний (п)олюс, (п)івнічне (с)яйво, (ц)ивільний (п)овітряний (ф)лот, (у)горська (р)еспубліка.

Завдання 53. Перепишіть текст, уживаючи, де потрібно, велику букву.

Рішення конституційного суду україни за поданням верховної ради україни дає висновок про додержання президентом, прем'єр-міністром та іншими членами уряду, головою верховного суду, генеральним прокурором, а також дипломатичними та іншими представниками україни конституції і законів україни у випадках порушень питання про дострокове припинення їх повноважень.

Рішення та висновки конституційного суду україни публікуються у «відомостях верховної ради україни» окремим розділом та в газеті «голос україни».

Правовою основою для провадження конституційного судочинства є конституція україни, закон про конституційний суд україни від 3 червня 1992 року та закон про конституційне судочинство.

Завдання 54. Вкажіть слова з неправильним уживанням великої літери.

а) Данило Галицький, Карл Сміливий, Ахіллесова П'ята, Олександр Невський, Нестор Літописець, Ярослав Мудрий;

б) Сніжинка, Сірко, Красень, Бульдог, Гнідий, Сивий, Рябко;

в) Козеріг, Марс, Чумацький Шлях, Сузір’я Великого пса, Сатурн, Близнюки;

г) Далекий Схід, Південне Полісся, Північна Буковина, Країни Заходу;

ґ) Повість «Тіні забутих предків», кінофільм «Камінний Хрест», «Євангеліє», пісня «Чорнобривці»;

д) Біла Церква, Біловезька Пуща, Булонський Ліс, Жовті води, Затока Святого Лаврентія;

е) Перше Травня, Міжнародний Жіночий день, День Незалежності України, День Радіо, День Соборності України;

є) Великий Піст, Спасівка, Великдень, Івана купала, Петра й Павла, Різдво, Святвечір.

Завдання 55. Відповідно до правописних норм виправте, де це потрібно, помилки в написанні власних назв.

Східне полісся, вулиця академіка Вернадського, будинок Актора, андріївська Церква, Чумацький шлях, День Учителя, Кабінет міністрів України, 8 березня, північний Кавказ, Київські вулиці, голова Верховної ради України, заслужений діяч мистецтв, Співдружність незалежних держав, Всесвітня асамблея молоді, Заслужений працівник освіти України, Запорізький Національний технічний університет, партія реабілітації тяжкохворих україни, Шосткінський інститут Сумського державного університету імені Богдана Хмельницького, Перша Світова війна, соціалістична республіка В’єтнам.

Завдання 56. Поясніть уживання великої літери у фразеологізмах.

Авгієві стайні, альфа і омега, поцілунок Іуди, нитка Аріадни, вавилонське стовпотворіння, Ноїв ковчег, сади Семіраміди, блудний син, барон Мюнхгаузен, Гордіїв вузол, канути в Лету, іронія долі, азбучна істина.

Завдання 57. Котрі з поданих слів написано неправильно?

1. Непримиренність. 2. Казахський. 3. Чешський. 4. Далекобійний. 5. Шифер. 6. Високомеханізований. 7. Тьмяний. 8. Пів-огірка. 9. Возз'єднання. 10. Вашингтон. 11. Імунітет. 12. Стереомагнітофон. 13. Член-кореспондент. 14. Досьє. 15. Каміньчик.

1. Коректор. 2. Кювет. 3. Бар'єр. 4. Рижський. 5. Вінничина. 6. Дрогобиччина. 7. Казахський. 8. Східноукраїнський. 9. Альфа-промені. 10. Контрреволюція. 11. Опонент. 12. Незрівнянний. 13. Безугаву. 14. Один на один. 15. Віч-на-віч.

1. Синьо-жовтий. 2. Зпросоння. 3. Спідлоба. 4. Над'їхати. 5. Пів-яблука. 6. Фарб'яр. 7. Корректор. 8. Компаньйон. 9. Джинси. 10. Напівзотлілий. 11. Цвях. 12. Прибережний. 13. По-моєму. 14. Хтожто. 15. Потомственний.

Завдання 58. У котрому рядку всі слова написані правильно?

1.Освітянський, пісчаний, роззява, зцементувати, під час.

2. Багатство, юннат, статтею, суддя, діаметрально протилежний.

3. Нежданo, під'юджувати, пореформений, Лук'яненко, миш'як.

1. Мавп'ячий, важкохворий, південно-східний, пан'європейський, шасі.

2. Волиньський, отакий-то, Андрійович, вряди-годи, абияк.

3. Військомат, проїзний, солов'їний, персні, день у день.

1. Пристрастний, Франкові поезії, франківський ювілей, кювет, розм’якшити.

2. Горячий, тривога, косинус, довгожданний, возз’єднання.

3. Кістлявий, доньчин, довгов’язий, суспільно необхідний, арф’яр.

Завдання 59. Запишіть правильно слова.

Пів..Японії, будь/ласка, віце/пр..зидент, транс..європейський, раз/за/разом, немов/би/то, Д(д)екларація П(п)рав Л(л)юдини, східно/європейський, вього/на/всього, м..ясо/молочний, багато/тисячний, спагет..і, чин/чином, по/латині, люби/мене (рослина), від/казна/чого.

Різ..б..яр, св..ящен..ик, над..яр..я, ясно/золотистий, міні/спідниця, аби/який, супер/зірка, п..ятдесяти/міл..йонний, будь/з/ким, інтеліген..ський, червоно/гарячий, хтозна/чого, переді/мною, на/пів/зруйнований, зар..во, Ш(ш)евченків край, (Ш)шевченківські дні.

Міл..ярд, арф..яр, вел..тен..с..кий, без..язикий, Лук..ян, підв..язати, пот..м..яніти, Ул..янон..ці, не/все/одно, не/до/того, не/вдовзі, не/міг пр..гадати, гірка не/доля, не/боюся, не/года, сто/п..ятдесяти/мільйон..ий.

Завдання 60. Запишіть, розкриваючи дужки. Правильно розмежуйте прийменники та префікси.

Повернули (в)бік річки, подивився (в)бік; пішли (у)глиб лісу, коріння пішло (у)глиб; стати (на)бік товариша, звернути (на)бік; заглянув (у)середину, (у)середину кімнати; вийти (на)зустріч, (на)зустріч матері, (на)зустріч зібралися однокурсники; подарувати (на)пам’ять, вивчити (на)пам’ять; зробити (по)своєму, суджу (по)своєму синові; ставитися (по)батьківському, ходжу

(по)батьківському подвір’ї; працювати (у)двох зручніше, (у)двох кімнатах; (с)початку подумай, (з)початку семестру; підійшли (до)гори, здійняв руки (до)гори; (з)краю села, сидів (с)краю.

Завдання 61. Відредагуйте подані словосполучення, усуваючи випадки порушення милозвучності мовлення.

Розмір й характер внесків, з скороченим робочим днем, здати у експлуатацію, з врахуванням змін й доповнень, майно у оренді, отримав у одному примірникові, згідно з статтею, в зв’язку з смертю, права і обов’язки, зобов’язуюся узгоджувати, отримав вмотивовану відмову, стосунки між банком й вкладником, внесок в справу, збитки із операцій, кількість й якість, далось взнаки, оренда приміщення і обладнання, визначилися в кожному конкретному випадку, за погодженням з завідувачем, зробила би учора, він ж одержав переказ.

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ РЕДАГУВАННЯ

РЕЗОЛЮЦІЯ:

З пропозиціями згоден
Направити до СВ для прийняття рішення про внесення в ЄРДР

_____

(підпис начальника РВ)

Начальникові
Приморського відділу поліції
ГУНП в Одеській області
полковникові поліції
Іванову І.І.

РАПОРТ

про виявленя кримінального правопорушеня

Доповідаю Вам про те, що 19.11.2012, мною, спільно з лейтенантом поліції Петровим К.Н., в ході проведення оперативнорозшукових заходів направлених на виявленя та документуваня осіб, які займаються незаконними операціями із наркотичними засобами, приблизно о 13.20, біля будинку № 12 по вул. Скісній в м. Одесі, був затриманий гр. Мішін Михайло Васильович, 29.12.1981 р.н., уродженець м. Одеси, громадянин України, освіта середня, не працюючий, раніше несудимий (з його слів), одружений, мешкає: м. Одеса, вул. Пушкінська, 12, кв. 56, який проходячи повз зазначеного будинку весь час озирався по сторонам і своєї поведінкою викликав у нас підозру. При законному поверхневому огляді в правій зовнішній кишені куртки було виявлено паперовий пакунок з подрібненою речовиною рослинного походження, світлозеленого кольору. Як пояснив гр. Мішін М.В., в паперовому пакунку знаходиться наркотичний засіб – канабіс, який він придбав для особистого вживання у незнайомого чоловіка в парку Дюковський в м. Одесі. На місце затримання Мішіна М.В. була викликана слідчооперативна група і в ході огляду в присутності понятих паперовий пакунок з подрібненою речовиною рослиного походження, світлозеленого кольору було вилучено, поміщенно до поліетиленового пакету і запечатано згідно вимог чинного законодавства.

Після цього Мішін М.В. був доставлений в Приморський відділ поліції для подачі письмових пояснень.

Прошу Вашого дозволу зареєструвати рапорт в Журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушеня та інші події, а вилучену речовину направити на дослідженя до експертного підрозділу.

У разі підтвердження, що вилучена речовина є наркотичною речовиною, в кількості достатній для притягнення до кримінальної відповідальності, направити матеріали першому заступнику-начальникові СВ для внесення до ЄРДР.

О/у Приморського відділу поліції
ГУНП в Одеській області
лейтенант поліції
Васюков Р. М.
19.11.2019

Слідчому СВ Приморського відділу
поліції ГУНП в Одеській області
лейтенанту поліції Поліщукові О.В.

ДОРУЧЕНЯ

про проведення досудове розслідуваня

м. Одесса 19.11.2019

Відповідно до вимоги ст. 39, ст. 214 КПК України доручаю унести відомості до Єдиного реєстру досудових росслідувань, провезти досудове росслідування у кримінальному проваджені по рапорту о/у Приморського відділу поліції ГУНП в Одеській області Васюкова Р.М., згідно якого 19.11.2019 був затриманий гр. Мішін М.В. в якого було виявленно та вилучено речовину схожу на наркотичну, яку він незаконно зберігав для особистого вживаня.

Вимагаю вжити заходи щодо всебічно, повного і неупередженного дослідженя усіх обставин кримінального провадженя, подати їм належну правову оцінку та прийняти законі процесуальні рішеня у передбачені кримінальним процесуальним законодавством сроки.

Додаток: зібрані за рапортом матеріали на 6 арк., вилучена речовина**.**

Перший заступник начальника – начальник СВ
Приморського відділу поліції
ГУНП в Одеській області
майор поліції О.В. Шило

Прокурор Приморського
району м. Одесси
старший радник юстиції
Іванов І.І.

ПОВІДОМЛЕНЯ
про початок досудового рослідування

Місто Одесса 19.11.2019

Повідомляю, що 19.11.2019 мною, за дорученням першого заступника начальника – начальника СВ Приморського відділу поліції ГУ НП в Одеській області майора поліції Шило О.В. від 19.11.2019 розпочато досудове розслідуваня у кримінальному проваджені № 01-0000 на підставі рапорту ВКР Приморського РВ, по якому 19.11.2019 близько в 13.20 біля будинка № 12, на вул. Скісній в м. Одессі, співробітниками поліції був затриманий гр. Мішін М.В., у якого під час поверхневого огляду було виявленно та вилучено паперовий пакунок з сухою подрібненою речовиною рослиного походженя світлозеленого кольору.

Попередня злочинна кваліфікація кримінального правопорушеня: ч. 1 ст. 309 КК України.

Відомості про кримінальне правопорушеня, передбачені ч. 5 ст. 214 КПК України, відповідно до вимог ч. ч. 1, 4 ст. 214 КПК України внесено Поліщук О.В. слідчим СВ Приморського віділу поліції ГУ НП в Одесській області до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19.11.2019 за № 01-0000.

Слідчий СВ Приморського віділу поліції
ГУНП в Одеській області
лейтенант поліції О.В. Поліщук

ПРОТОКОЛ ОГЛЯДУ

місця події

місто Одесса 19 листопада 2012 року

Огляд почато о 13 год. 50 хв.

Огляд закінчено о 15 год. 15 хв.

Слідчий слідчого відділу Приморського відділу поліції ГУ НП в Одеській області Поліщук О.В., на підставі *повідомленя О/У Приморського відділу поліції ГУНП в Одесській області Трубецкого Л.С. про затримання Мішіна М.В.*

у відповідності до ст.ст. 104, 105, 106, 223, 237 КПК України:

В присутності понятих:

1) Луговского Альберта Федоровича, 28 лютого 1965 року народженя, котрий проживає у м. Одесса, вул. Коссіора, б. 72;

2) Буніна Валерія Миколайовича, 21 січня 1983 року народження, котрий проживає у м. Одеса, вул. Косіора, б. 71;

яким у відповідності зі ст. 11, 13, 15 та 223 КПК України розяснені їхні права і обовязки.

За участю: *Мішіна Михайла Васильовича, прож. в м. Одеса, вул. Пушкінська, 12 кв. 56*

За участю спеціаліста: *експерт Приморського відділу поліції в Одесській області Конюхова Олександра Олександровича*

якому у відповідності з ч. 4 та ч. 5 ст. 71 КПК України роз'яснені його права і обов'язки.

Перед початком огляду переліченим особам роз'яснено їхнє право бути присутніми на усіх діях, які проводяться в процесі огляду, робити зауваження, що підлягають записанню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведені огляду також розясненно про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обовязок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії.

Проведеним оглядом встановленно: *об'єктом огляду є ділянка місцевості, розташована біля будинку №12 на вул. Скісній в м. Одессі. Оглядом встановлено, що вказана ділянка розташована біля під'їзду №4 зазначеного будинку. Біля під'їзду знаходиться деревяна лавка та урна. Клумба, розташована біля під'їзду, огорожена дерев'яним парканом висотою біля 30 см. Під час огляду вказаної місцевості предметів або речовин заборонених в обігу на території України не виявлено.*

Під час огляду, за вказаним адресом знаходився Мішін М.В. з добровільної згоди якого проведено поверхневий огляд його одягу. При проведенні огляду Мішін М.В. самостійно, у присутності понятих та учасників огляду вийняв зі своєї правої зовнішньої кишені куртки паперовий пакунок з речовиною рослинного походженя світлозеленого кольору. Прицьому Мішін М.В. обяснив, що ця речовина є наркотичним засобом – канабісом, який він придбав і зберігав без мети збуту для власного вживаня.

Виявлене під час огляду вилучено: *з правої зовнішньої кишені куртки Мішіна М.В. паперовий пакунок з речовиною рослиного походженя світлозеленого кольору, яку спеціаліст розмістив у поліетиленовому пакеті, горловина якого була прошита ниткою білого кольору, кінцівки якої опечатані паперовою біркою з надписом «Для пакетів» Приморський віділ поліції ГУНП в Одесській області», яку підписали поняті, учасники огляду, Мішін М.В. та слідчий.*

Підчас огляду застосовані технічні засоби: *не застосовувалися*

Огляд проводився: *у безопадну погоду, в світлу пору доби, за температури повітря +8 С°.*

Протокол прочитаний, записаний в *точній відповідності до проведених дій та отриманих результатів. Зауважень від учасників не надійшло.*

Учасники:

1. Мішін М.В. підпис

Спеціаліст:

1. Конюхов О.О. підпис

Поняті:

1. Луговский А.Ф. підпис
2. Бунін В.М. підпис

Огляд провів:

Слідчий СВ Приморського відділу поліції
ГУНП в Одеській області *підпис* **О.В. Поліщук**

ПОСТАНОВА

про призначеня експертизи

Місто Одесса 19.11.2012

Слідчий СВ Приморського відділу поліції ГУНП в Одесській області лейтенант поліції Поліщук О.В., переглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 01-0000 від 19.11.2012, розпочатого за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України,

ВСТАНОВИВ:

19.11.2012, Мішин М.В., знаходячись в парку Дюковський, розташованому по вул. Дюковській,1 в м. Одессі, у невстановленої слідством особи, без мети збуту, для особистого вживаня, злочинно придбав 5,75 граммів наркотичного засобу каннабісу (маріхуани), який згідно висновку хімічної експертизи № 1095 від 02.09.2012 являється особливо небезпечним наркотичним засобом, який незаконно зберігав.

В той же день, 19.11.2012 біля 13.20 Мішин М.В. біля будинку № 12 по вул. Скісній в м. Одессі був затриманий співробітниками поліції, що виявили і вилучили у нього вищевказаний наркотичний засіб.

Враховуючи, що для зясування обставин, що мають значеня для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання, керуючись ст. ст. 110, 242, 243 КПК України, -

ПОСТАНОВИВ:

1. Призначити хімічну експертизу, до проведення якої залучити експертів НДЕКЦ при ГУНП в Одсській області.
2. На вирішення експерта поставити такі питання:

– чи є надана для дослідження речовина наркотичним засобом, психотропною речовиною, прекурсором?

– якщо так, то яким саме, яка його маса?

3. Для дослідження експерту надати: паперовий пакет із речовиною рослиного походження зеленого кольору вилучений у Мішина М.В.

4. Для ознайомлення експерту надати матеріали кримінального провадженя № 01-0000.

5. Копію постанови направити експертам НДЕКЦ при ГУНП в Одесській області.

Слідчий СВ Приморського відділу поліції
ГУНП в Одеській області
лейтенант поліції О.В. Поліщук

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

Місто Одесса 20 листопада 2012 року

Слідчий СВ Приморського відділу поліції ГУНП в Одесській області лейтенант поліції Поліщук О.В., розглянувши матеріали досудового рослідуваня, внесеного до Єдиного реєстру досудових рослідувань за № 01-0000 від 19.11.2012 за признаками ч. 1 ст. 309 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушеня, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Мішина Михайла Васильовича, 29.12.1981 р.н., уроженця м. Одесси, громадянина України, освіта середня, непрацюючого, раніше несудимого, одруженого, проживаючого в м. Одессі по вул. Пушкінській, 12, кв. 56,

про те, що він підозрюється у вчинені кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України.

Досудовим розслідуваням встановлено, що 19.11.2012 Мішин М.В., знаходячися в парку Дюковський, розташованому по вул. Дюковській,1 в м. Одессі, у невстановленої слідством особи, без мети збуту, для особистого вживаня, незаконо придбав наркотичний засіб – каннабіс (маріхуану), який згідно висновка хімічної експертизи № 1095 за 20.11.2012 являється особливо небезпечним наркотичним засобом вагою 5,75 граммів.

В той же день, 19.11.2012 приблизно о 13.20 Мішин М.В. біля будинку № 12 по вул. Скісній в м. Одессі був затриманий працівниками поліції.

Слідчий СВ Приморського відділу поліції
ГУНП в Одесській області
лейтенант поліції О.В. Поліщук

ПРОТОКОЛ

розясненя права на захист

м. Одесса 20 листопада 2012 року

Розпочато 15 год. 00 хв.

Закінчено 15 год. 10 хв.

Слідчий слідчого відділу Приморського відділу поліції ГУНП в Одеській області Поліщук О.В., повідомивши Мішина Михайла Васильовича, 1981 року народженя, уродженця м. Одесса, громадянина України, який проживає за адресом: м. Одесса, вул. Пушкінська, 12, кв. 56 про те, що він підозрюється у злочинному зберігані наркотичних засобів тобто злочину, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, на підставі ст. 20 КПК України розяснив підозрюваному Мішину М.В. його право на кваліфікаційну правову допомогу, яке він може реалізувати обравши собі захисника або шляхом призначеня йому захисника безоплатно в рахунок держави.

Мішин М.В. заявив, що бажає захищати себе самостійно і що таке рішення не пов’язане із відсутністю у нього коштів для адвоката.

Протокол мною прочитаний. Записано правильно.

Підозрюваний: *підпис* **М.В.Мішин**

Право на захист роз’яснив:

Слідчий СВ Приморського відділу поліції

ГУНП в Одеській області *підпис* **О.В. Поліщук**

Начальникові ГУМВС

РЕЗОЛЮЦІЯ України у Львівській області

Генералу поліції

першого рангу

Рудякові О.В.

РАПОРТ

про виявленя кримінального правопорушеня

Доповідаю Вам про те, що 19.11.2012 року о 20.05, мною, черговим по ГУ НП у Львівській області майором поліції Петровим М.М. по телефону, від лікаря Жовківської ЦРЛ Кук Стефанії Іванівни було отримано повідомлення про вчиненя кримінального правопорушеня відносно Онищенко Петра Івановича за місцем його мешканя в с. Гряда, вул. Зелена, 11 Жовківського району, Львівської області.

Як зазначила лікар Кук Стефанія повідомлення вона дістала о 19.55 від Рак Івана Івановича, який викликав лікарів для надання медичної допомоги Онищенку П.І. Приїхавши по вказаній адресі вони виявили лежачим на ліжку хворого Онищенка П.І., якого було оглянуто та виявлено дві різані рани в лівій частині черевної порожнини. Як повідомив Онищенко П.І. тілесні ушкодженя йому спричинив його син Онищенко В.П.

Попередня злочина кваліфікація кримінального правопорушення:
ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України.

Черговий по ГУНП
у Львівській області
майор поліції М.М. Петров

19.11.2012 року

Прокурор Львівської області
старший радник юстиції
Гуцуляк Ю.В

ПОВІДОМЛЕНЯ
про проведеня процесуальної дії

Місто (сел.) Львів 19 листопада 2012 року

Повідомляю, що 19 листопада 2012 року мною, слідчим СУ ГУНП у Львівській області майором поліції Шпаком А.А., на підставі повідомленя лікаря Жовківської ЦРЛ Кук Світлани про вчиненя кримінального правопорушення відносно Онищенко П.І. про заподіяня йому тілесних ушкоджень, шляхом нанесення ударів ножем у черевну порожнину, у період часу з 20.15 до 21.00 за добровільною згодою власника житла – Онищенка В.П. та за його участю, у присутності понятих: Зеленського В.О., Прус О.В. та за участю експерта (спеціаліста) Ярошевского А.В. проведено огляд місця події – домоволодіння по вул. Зеленій, 11 в с. Гряда Жовківського району Львівської області.

Додаток: Копія протоколу ОМП від 19.11.2012 на 4-х арк.
Фото-таблиця до протоколу ОМП на 5 арк.

Слідчий СУ ГУНП
у Львівській області
майор поліції (підпис) А.А. Шпак

Слідчому СУ ГУ МВС України
у Львівській області
майору міліції
Шпаку А.А.

ДОРУЧЕННЯ

про проведення досудового розслідування

Місто (сел.) Львів 19 листопада 2012 року

Відповідно до вимоги ст. 39, 214 КПК України доручаю провести досудове розслідування за повідомленням лікарки Жовківської ЦРЛ про вчинення кримінального правопорушення відносно *Онищенка Петра Івановича, 1961 р.н.,*

(прізвище, ім'я, по-батькові заявника, відомості про інше джерело обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення)

за адресом с. Гряда вул. Проектна, 11, Жовківського району, Львівської області де 19 листопада 2012 р., приблизно о 19 год. 30 хв., Онищенко Валерій Петрович, 08.08.1987 р.н., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння підчас сварки, на ґрунті особистих неприязних стосунків умисно наніс два удари кухонним ножом в ділянку черевної порожнини гр. Онищенку Петру Івановичу, які віднесено до небезпечних для життя ушкоджень.

(короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення)

Вимагаю вжити заходи щодо всебічно, повного і неупередженого дослідженя всіх обставин кримінального провадженя, передати їм належну правову оцінку та прийняти законі процесуальні рішення у передбачені кримінальним процесуальним законодавством сроки.

Начальник СУ ГУ НП
у Львівській області
полковник поліції (підпис) В.В. Куцик

Прокурор Львівської області
старший радник юстиції
Гуцуляк Ю.В

ПОВІДОМЛЕНЯ
про початок досудового розслідуваня

Місто (сел.) Львів 19 листопада 2012 року

Повідомляю, що 19 листопада 2012 року мною, за дорученням *начальника СУ ГУ НП у Львівській області Куцика В.В.*
(найменування органу досудового розслідування, прізвище ініціали його керівника)
від 19 листопада 2012 року розпочато досудове розслідуваня у кримінальному провадженні № *01-2345* за повідомленням лікаря Жовківської центральної районної лікарні гр. Кук С.І. про те, що за *адресом с.Гряда вул. Проектна, 11, Жовквівського району, Львівської області 19 листопада 2012 року, приблизительно о 19 год. 30 хв., Онищенко Валерій Петрович, 08.08. 1987 р.н., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння підчас сварки, на ґрунті особистих неприязних стосунків умисно наніс два удари кухонним ножем в ділянку черевної порожнини гр. Онищенку Петру Івановичу, які зараховано до небезпечних для житя ушкоджень.*

яке надійшло (телефоном) до чергової частини ГУ НП у Львівській області 19 листопада 2012.

Попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення: ч.2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України.

Відомості про кримінальне правопорушеня відповідно до вимоги ч. 1 та ч. 4 ст. 214 КПК України внесено слідчим СУ ГУ НП у Львівській області

майором поліції Шпаком Андрієм Анатолійовичем до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року за № 01-2345.

Слідчий СУ ГУНП
у Львівській області
майор поліції (підпис) А.А. Шпак

Онищенко Петро Іванович
с. Гряда, вул. Проектна 11,
Жовківського р-ну Львівської обл.
79000

ПОВІДОМЛЕННЯ
про початок досудового розслідуваня

Місто (сел.) Львів 19 листопада 2012 року

Повідомляю, що 19 листопада 2012 року мною, за дорученням начальника СУ ГУ НП у Львівській області Куцика В.В. від 19 листопада 2012 року розпочато досудове розслідуваня у кримінальному проваджені № 01-2345 за повідомленням лікаря Жовквівської центральної районної лікарні гр. Кук Світлани про те, що *за адресом с.Гряда вул. Проектна, 11, Жовківського району, Львівської області 19 листопада 2012 року, приблизно о 19 год. 30 хв., Онищенко Валерій Петрович, 08.08.1987 р.н., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння підчас сварки, на ґрунті особистих неприязних стосунків умисно наніс Вам два удари кухоним ножом в ділянку черевної порожнини, які віднесено до небезпечних для житя ушкоджень.*

Попередня правова кваліфікація кримінальне правопорушеня: ч.2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України.

Відомості про кримінальне правопорушення відповідно до вимоги ч. 1 та ч. 4 ст. 214 КПК України занесено слідчим СУ ГУ НП у Львівській області

майором поліції Шпаком А.А. до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2012 року за № 01-2345.

Слідчий СУ ГУ НП
у Львівській області
майор поліції (підпис) А.А Шпак

Копію повідомленя про початок
досудового розслідуваня
від 19 листопада 2012 отримав
20.11.2012 о 9.00
(підпис)
Онищенко П.І.

Слідчому суді
Жовківського районого суду
Львівської області

КЛОПОТАНЯ
про тимчасовий доступ до речей

місто Львів 20 листопада 2012 року

Слідчий СУ ГУ НП у Львівській області майор поліції Шпак А.А., переглянувши матеріал кримінального провадженя № 1-2345, винесеного до Єдиного реєстру досудових рослідувань 19 листопада 2012 року, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України

ВСТАНОВИВ:

19.11.2012 року приблизно о 19.30, Онищенко Валерій Петрович, 1987 року народження, знаходячись за місцем помешканя, за адресою: Львівська область Жовківський район с. Гряда вул. Проектна, 11, перебуваючи в стані алкогольного спяніння, під час сварки, на ґрунті особистих неприязних стосунків зі своїм батьком Онищенко Петром Івановичем, з метою протиправного позбавленя життя, умисно наніс останньому два удари кухоним ножом в ділянку черевної порожнини, однак вказаний умисел на позбавлення життя Онищенка П.І., Онищенком В.П., не було доведено до кінця з причин, що не залежали від волі останього, оскільки Онищенка В.П., невідкладно було доставлено каретою скорої медичної допомоги до Жовквівської ЦРЛ, де він отримав кваліфікаційну медичну допомогу, що забезпечило збереженя його

життя. Своїми навмисними діями Онищенко В.П. вчинив кримінальні правопорушеня, передбачені ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України.

Підчас вчинення вказаного кримінального правопорушення відносно Онищенка П.І. та доставки його до Жовквівської ЦРЛ, останній був одягнутий у майку білого кольору та спортивні штани сірого кольору, які можуть бути речовими доказами, оскільки зберегли на собі сліди вчинення кримінального правопорушення (сліди крові та сліди знарядя вчиненого правопорушення).

Беручи до уваги вищевикладене та враховуючи, що у матеріалах кримінального провадженя вбачається наявність достатніх підстав вважати, що вказані речі мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному проваджені, необхідно отримати тимчасовий доступ до одягу потерпілого Онищенка П.І., а саме: майки білого кольору та спортивних штанів сірого кольору, в яких останній був одягнутий під час вчинення відносно нього кримінального правопорушення**,** які перебувають у володіні потерпілого Онищенка Петра Івановича 1963 року народження, керуючись ст. ст. 40, 131, 132, 159-166 КПК України,

ПРОШУ:

Надати тимчасовий доступ до речей потерпілого Онищенко П.І. з можливістю їх вилучення, а саме:

1. Майки білого кольору, в яку потерпілий був одягнутий під час вчинення щодо нього кримінального правопорушення;

2. Спортивних штанів сірого кольору, в яких потерпілий був одягнутий під час вчинення щодо нього кримінального правопорушення, що перебувають у володінні потерпілого Онищенка Петра Івановича.

Додатки:

1. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 01-2345 від 19 листопада 2012 року.

2. Копія протоколу допиту підозрюваного Онищенко Валерій Петровича на 3 арк.

3. Копія протоколу допиту потерпілого Онищенка П.І. на 2 арк.

4. Копія протоколу огляду місця події на 3 арк.

5. Копія довідки Жовківської ЦРЛ щодо, виявлених у потерпілого Онищенка П.І. ушкоджень.

Слідчий СУ ГУ НП
у Львівській області
майор поліції ***(підпис)*** **А.А. Шпак**

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор
Жовківського району
Львівської області
старший радник юстиції *(підпис)* **Ю.В. Гуцуляк**
20 листопада 2012 року

Слідчий СУ ГУ НП в
Харківській області
майор поліції
Руденко С.П.

ДОРУЧЕННЯ

про проведеня досудового розслідування

місто Харків 06.06.2013

Відповідно до вимоги ст. ст. 39, 214 КПК України доручаю провезти досудове розслідуваня за заявою (повідомленням) гр. Васютинської О.О. про вчинення кримінального правопорушеня, передбаченого ч. 2 ст. 149 КК України.

В період з травня по червень 2013 року невстановлені особи з метою експлуатації, з використанням обману та уразливого стану потерпілої Васютинської О.О. здійснили незакону угоду.

Домагаюсь вжити заходи щодо всебічного, повного і неупередженого дослідженя всіх обставин кримінального провадженя, дати їм належну кримінальну оцінку та прийняти законні процесуальні рішеня в передбачені кримінальним процесуальним законодавством сроки.

Начальник СУ ГУ НП в
Харківській області
полковник поліції **В.В. Петров**

Прокурору Харківської області
старшому раднику юстиції
Ступнику І.В.

ПОВІДОМЛЕНЯ
про початок досудового розслідуваня

місто Харків 06.06 2013 року

Повідомляю, що 06.06.2013 року мною, за дорученям начальника СУ ГУ НП в Харківській області полковника поліції Петрова В.В. від 06.06.2013 року розпочато досудове розслідуваня у кримінальному проваджені № 1201204212000001 за заявою Васютинської Оксани Олегівної.

Розслідуванням визначено, що на період з травня по червень 2013 року невстановлені особи з метою експлуатації, з використаням обману та уразливого стану потерпілої Васютинської О.О. здійснили незакону угоду.

Попередня злочинна кваліфікація кримінального правопорушеня: ч. 2 ст. 149 КК України КК України.

Відомості про кримінальне правопорушення, передбачені ч. 5 ст. 214 КПК України, відповідно до вимог ч. ч. 1, 4 ст. 214 КПК України винесено слідчим СУ ГУНП в Харківській області майором поліції Руденко С.П. до Єдиного реєстру досудових розслідувань 06.06 2013 року за №1201204212000001.

Слідчий СУ ГУ НП в
Харківській області
майор міліції **С.П. Руденко**

Потерпіла
Васютинська Оксана Олегівна
Харківська область
м. Первомайський,
пр. Московський, 143, кв. 55

П О В І Д О М Л Е Н Я
про початок досудового розслідуваня

місто Харків 06.06 2013

Повідомляю, що Ваша заява про вчинене кримінальне правопорушення, яка надійшла до слідчого управління ГУ НП в Харківській області 06 червня 2013 року, переглянута.

Попередня кримінальна кваліфікація кримінального правопорушення: *ч. 2 ст. 149 КК України*.

Відомості про кримінальне правопорушення, передбачені ч. 5 ст. 214 КПК України, відповідно до вимог ч. ч. 1, 4 ст. 214 КПК України винесено слідчим СУ ГУ НП в Харківській області майором поліції Руденко С.П. до Єдиного реєстру досудових розслідувань 06.06 2013 року за № 1201204212000001.

Слідчий СУ ГУ НП в
Харківській області
майор поліції **С.П. Руденко**

Головне управління внутрішніх справ України в Харківській області

НАКАЗ

07.03.2013 м. Харків №_____

Про створення слідчооперативної групи для розслідування кримінального правопорушення

В провадженні слідчого управління ГУ НП в Харківській області знаходяться матеріали кримінального провадженя, занесені до Єдиного реєстру досудових рослідувань за № 1201204212000001 від 06.06.2013 за заявою гр. Васютинської О.О., яка повідомила, що на початку травня 2013 року (точна дата в ході слідства не встановлено), невстановленна група осіб, за попереднім зговором, діючи з корисливих мотивів, маючи умисел на вчинення незаконної угоди з передачі людини з метою експлуатації, будучи обізнаним про важке матеріальне становище Васютинської О.О. з використанням обману і, використовуючи її уразливий стан, запропонували їй виїхати у м. Ерджан Турецької Республіки Північний Кіпр для роботи танцювальницею до нічного клубу в вищезазначеному місті, де Васютинській О.О. довелося надавати інтимні послуги незнайомим особам.

Враховуючи обсяг слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, які необхідно провезти підчас виявлення кримінального правопорушення,-

НАКАЗУЄМО:

1. Створити слідчооперативну групу у кримінальному проваджені, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201204212000001 від 06.06.2013 у складі:

1.1. Слідчого СУ ГУНП в Харківській області майора міліції Руденко С.П. (старший групи);

1.2. Оперуповноваженого УБОЗ ГУ НП в Харківській області майора поліції Ткаченка Р.В.

1.3. Оперуповноваженого УБОЗ ГУ НП в Харківській області капітана поліції Соколову Н.В.

2. Членів слідчооперативної групи ознайомити із зазначеним наказом під підпис.

Начальник
Генерал поліції другого рангу **І.М. Швець**

«ПОГОДЖЕНО»
Начальник слідчого управління
полковник поліції **В.В. Петров**

УХВАЛА

про дозвіл на встановленя місцезнаходженя радіоелектронного засобу та зняття інформації з електронних інформаційних систем, на яких містяться дані про користувачів електронних адрес

місто Харків 08 червня 2013 року

Слідчий судя Апеляційного суду Харківської області Крилов Кирило Андрійович при секретарі Зайцевій В.А. за участю прокурора Харківської області Ступника В.І., слідчого СУ ГУНП в Харківській області майора поліції Руденко С.П., розглянувши винесене в кримінальному проваджені № 1201204212000001 слідчим СУ ГУНП в Харківській області майора поліції Руденко С.П. і погоджене прокурором Ступником В.І. клопотання про дозвіл на встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу та зняття інформації з електронних інформаційних систем, в яких містяться дані про користувачів електронних адрес та додані до клопотання матеріали.

Перевіривши надані матеріали, заслухавши думку прокурора Ступника В.І. -

ВСТАНОВИВ:

Спочатку травня 2013 року (більш точна дата в ході слідства невстановлена), Горін О.А., діючи з корисливих мотивів, за попередньою змовою в групі з невстановленими досудовим розслідуванням особами, маючи замисел на вчиненя незаконої угоди з передачі людини з метою експлуатації, будучи обізнаним про важке матеріальне становище Васютинської О.О. з використанням обману і, використовуючи її уразливий стан, запропонував їй виїхати у м. Ерджан Турецької республіки північний Кіпр для роботи танцівницею в нічному клубі у вищезазначеному місті, прицьому не вказавши, що Васютинській О.О. доведеться надавати сексуальні послуги незнайомим особам. Отримавши від останньої згоду, Горін О.А. виконав відведену йому

функцію, визначивши час, місце і спосіб виїзду зазначених осіб у м. Ерджан Турецької республіки північний Кіпр.

Так, 8 травня 2013 р. Горін О.А., виконуючи відведену йому функцією, з відома і в інтересах всіх членів групи, за грошові кошти, отримані від невстановленої в ході досудового слідства особи, придбав для Васютинської О.О. проїздний документ на поїзд, на 10 травня 2013 р. сполученням «Харків - Київ», після чого передав його останній, яка в зазначений в проїзних документах дату і час виїхали з м. Харкова до м. Києва.

Перебуваючи у міжнародному аеропорту м. Києва Бориспіль, 11 травня 2013 р. Васютинська О.О. за пред'явленням свого паспорта громадянина України для виїзду за кордон отримала електронні квитки на літак у представництві авіакомпанії «TURKISH AIRLINES» сполученням «Київ-Стамбул-Ерджан», які для неї придбала невстановлена досудовим розслідуванням особа, і законо перетнула державний кордон України.

Прибувши до міжнародного аеропорту м. Ерджан Турецької республіки північний Кіпр, Васютинська О.О. була зустрінута невстановленим у ході досудового розслідування чоловіком, який виконуючи відведену йому функцію, доставив її в нічний клуб Шерідан, розташований в м. Ерджан Турецької республіки північний Кіпр, після чого до медичного комплексу, де змусив її пройти курс медичного обстеження на предмет виявлення хвороб, що передаються статевим шляхом.

Після отримання результатів аналізів Васютинської О.О. невстановлена особа, доставив її до нічного клубу Шерідан, де надалі їй довелося надавати сексуальні послуги.

06 червня 2013 року за заявою потерпілої Васютинської О.О. було розпочато розслідуваня за признаками кримінального правопорушеня, передбаченого ч. 2 ст. 149 КК України.

При цьому, під час допиту потерпіла Васютинська О.О. повідомила, що у неї є номер телефону чоловіка на ім'я Олег 067-736-81-47, а також його електронний адрес – oleg@mail.com.

Враховуючи вищевикладене та приймаючи до уваги те, що встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу за номером 067-736-81-47 та зняття інформації з електронних інформаційних систем, в яких містяться дані про користувачів за електронною адресою oleg@mail.com має істотне значення для розслідування у кримінальному проваджені і надасть можливість встановити особу, яка вчинила дане кримінальне правопорушення.

Виходячи з того, що встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу за номером 067-736-81-47 та зняття інформації з електронних інформаційних систем, в яких містяться дані про користувачів за електронною адресою oleg@mail.com може бути встановлене за допомогою проведення негласних слідчих (розшукових) дій., керуючись вимогами ст.ст. 246, 248-250, 268, 369-372 та 395 КПК України, –

УХВАЛИВ:

1. Задоволити клопотання слідчого та дати дозвіл на встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу за номером 067-736-81-47 та зняття інформації з електронних інформаційних систем, в яких містяться дані про користувачів за електронною адресою oleg@mail.com, протягом 15 днів з дня отримання дозволу на проведення цих негласних слідчих (розшукових) дій.

2. Ухвала є остаточною і оскарженню не підлягає.

Слідчий судя **К. А. Крилов**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Український правопис. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf

2. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019). URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf

Додаткова література:

1. Голоскевич Г. Правописний словник (за нормами Українського правопису Всеукраїнської Академії Наук). Харків, 1929. 628 с.

2. Історія українського правопису XVI–XX століття: Хрестоматія. Упорядн.: В. Німчук, Н. Пуряєва. Київ: Наукова думка, 2004. 584 с.

3. Караванський С. Секрети української мови: науково-популярна розвідка з додатком словничків репресованої та занедбаної української лексики. Київ: УКСП «Кобза», 1994. 152 с.

4. Кримський А. Ю. Найголовніші правила українського правопису. Рівне: Вид. Волин. кооп. вид-ва, 1921. 19 с.

5. Масенко Л. Мова і суспільство: Постколоніальний вимір. Київ: КМ «Академія», 2004. 164 с.

6. Німчук В. Про графіку та правопис як елементи етнічної культури: історія //Мовознавство. 1991. №6. С.15-20.

7. Німчук В. Проблеми українського правопису XX – початку XXI ст. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, 2002. 116 с.

8. Огієнко І. Історія української літературної мови. Київ: Наша культура і наука, 2001. 440 с.

9. Огієнко І. Нариси з історії української мови. Система українського правопису. Популярно-науковий курс з історичним освітленням. Варшава, 1927. 216 с.

10. Пономарів О. Український правопис – повернення до національних засад. //Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2002. № 453. С. 14–16.

11. Українська мова у XX ст. Історія лінгвоциду /За ред. Л. Масенко. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 399 с.

12. Український правопис (проєкт). Харків: Державне видавництво України, 1926.

13. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2015. 288 с.

14. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 328 с.

15. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів: Свічадо, 2004. 117 с.

16. Шевельов Ю. Історична фонологія української мови. Перекл. з англ. Вакуленко С. та Даниленко А. Харків: Акта, 2002. 1066 с.

17. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941): Стан і статус. Чернівці: Рута, 1998. 207 с.